

Hyllades för sitt engagemang inom idrotten

SPORT. Rita Mattsson belönades under Idrottsgalan i lördags med Ålands Radios hederspris Roffe Lindqvistpriset för att hon aktivt arbetar med att dra in pengar till och utveckla den åländska idrotten.

SIDORNA 10-11

Utflaggning av Birka Paradise ett faktum

”Det finns inte något landskapsregeringen kan göra”

NYHETER. Efter några dagar av spekulationer offentliggjordes i lördags beslutet att Birka Paradise ska flaggas ut till Sverige.

Ledningen vill att processen genomförs så snabbt som möjligt, gärna redan i juni.

–Det finns inte något landskapsregeringen kan göra i frågan, säger Rederi Ab Eckerös vd

Björn Blomqvist angående den aktuella utflaggningen.

Också finansminister **Mats Perämaa** (lib) konstaterade igår:

Flaggas ut. I helgen informerades ms Birka Paradise befäl och avdelningschefer om att fartyget kommer att flaggas ut till Sverige.

Foto: ERKKI SANTAMALA

–Någon enkel lösning just nu gällande Birka Paradise ser vi inte.

Nu väntar sex veckor av samarbetsförhandlingar.

SIDAN 3

Mycket att spara med rätt lampor

NYHETER. EU-beslutet att förbjuda glödlampor betyder inte bara lägre förbrukning av energi och med det en ansenlig minskning av de miljöfarliga koldioxidutsläppen, det betyder också att elräkningarna kommer att bli avsevärt lägre.

På Åland har vi redan ett strålande bevis på att det faktiskt lönar sig att tända lampor med eftertanke. Ytternäs skola har under ett års tid sparat tusentals euro genom medveten lampolitik.

Skolan har också räknat ut att hela Åland skulle kunna spara en kvarts miljon euro bara genom att sänka energiförbrukningen med 10 procent.

SIDORNA 4-5

Garagegrunden ska stå på 5-8 meter höga pålar som slås ner till fast mark.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Nya garaget ligger lågt

NYHETER. Det underjordiska Miramargaret byggs där Slemmern tidigare svallade fritt. Strandlinjen har fylts ut under åren, men fortfarande ligger området lågt – bara en knapp meter ovanför havsnivån. Det betyder att det finns risk för översvämning ifall havsytan stiger i takt med klimatförändringen.

SIDAN 5

Aktuell för de olympiska spelen

SPORT. Helgen var minst sagt händelserik för skidskytten **Johanna Fellman**. Hon mjukstartade med att vinna längdskidsprinten i sin klass vid NÅID-mästerskapen i Jomala. Trappade upp med två pallplaceringar på landslagsnivå. Och nu får hon representera Finland vid skidskytte-OS för juniorer i mitten av februari.

SIDAN 14

I mästerskapssammanhang. Antalet skidåkare som förväntas dyka upp på de Finlandssvenska mästerskapen i Jomala nästa år är runt 300. Alltså nästan tre gånger så många som i helgens tävlingar, så för att kolla hur väl man står rustades NÅID-mästerskapen i dagarna tre.

Foto: ANDREAS DIENERT

Rekognoserar för nästa års mästerskap

SPORT. Den största längdskidtävling någonsin på Åland arrangerades i helgen. Drygt 100 skidåkare från Nyland och Åbolands idrottsdistrikt, NÅID, hade tagit

sig till skidspåren vid skidskyttecentret i Jomala. NÅID-mästerskapen var dessutom bara en försmak av vad som komma skall. Redan nästa vinter står Åland värd för

nästa stora tävling då FSS-mästerskapen avgörs på samma plats.

SIDAN 12

8 kultur

Lotsälderman **Peter Sandqvist** från Åland finns avbildad på en utställning i Finlands sjöfartsmuseum i Kotka.

9 krönika

”Sanden i timglasat håller dock på att rinna över även i Australien.”

EGAN SÖDERHOLM

20 folk

”Vi har gjort Föglö lite säkrare”

DAGENS ÅLÄNNING CHRISTER NORDBERG

Åland 24 ikväll

I Påfågel testar vår barnprogramledare **Wilma** hur det är att jobba som massör.

SNÖSKUFFARE

Snöskuffare **41 €**

Snöskuffare "Proffs" **85 €**

TFN 28 011, BUTIKEN: 28 160
TRÄDGÅRD: 28 162,
RESERVDLAR: 28 161,
BYGGLAGRET: 28 174.
ÖPPET: Vard. 8-17, Torsd. 8-19,
(Bygglagret 8-17) Lörd. 9-14

**BÅT & FRITIDS
VARUHuset**
www.byggvaruhuset.ax

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

” Vad vi väljer att göra – ta bilen eller cykla till jobbet – kommer att påverka kolutsläppen, klimatförändringen och livsmedelstryggheten.

LESTER R BROWN | BOKEN PLAN 3.0

Hur hjälpa viltet en kall vinter?

När snön faller vill många djurvän skynda till de vilda djurens hjälp. Men det finns några saker att tänka på innan du börjar.

Småfåglarna är utsatta under långa kalla vintrar. Att aktivt utfodra fåglarna med rätt sorts foder kan rädda många av dem undan svältdöden.

På hemsidan www.sva.se tipsar Statens veterinärmedicinska anstalt i Sverige om vilken sorts mat fåglarna föredrar:

■ Mesar och finkar

Tycker om fetrik föda. Exempel: solrosfrön och hampfrön.

■ Sparvar

Mumsar gärna på spannmål. Exempel: vete och havre.

■ Trastar och sidensvansar

Här behövs det föda med fruktsocker. Exempel: äppel och bär.

■ Änder och svanar

Spannmål. Exempel: vete, havre, bröd (obs, ej möjligt!).

Rådjursutfodring

En läsare undrar vad som gäller angående matning av rådjur. Landskapets naturvårdsintendent **Jörgen Eriksson** avråder från utfodring om det inte är en vinter med många minusgrader och mycket snö.

– Vid en halvmeter snö kan det börja bli aktuellt.

Årets vinter har hittills inte bjudit på så svåra förhållanden för rådjuren, säger han. Djuren kan skrapa bort snön så länge det inte är en hård skare på marken.

– Det är inget problem för dem med den här fjuttiga vintern.

Inte grovfibrigt foder

När det finns tillgång på naturlig föda äter rådjuren gärna blåbärsris, knoppar och olika örter. Däremot kan grovfibrigt foder ge dem matsmältningsproblem.

Enligt Statens veterinärmedicinska anstalt kan maten lämpligen spridas ut i högar på marken.

Fel sorts föda kan vara ödestiger för rådjuren, berättar Jörgen Eriksson. Enligt SVA kan rådjuren äta tidigt skördat hö, frukt, grönsaker eller pellets. Grövre hö ska dock inte användas.

Tumregler

Det finns annars många olika bud angående utfodringen. **Bernt Karlsson** räknar i Svensk Jakt upp några tumregler:

■ Tänk på att inte utfodra djuren nära bebyggelse eller vägar.

Tycker om högvärdigt foder. Det ska till en lång och kall vinter för att rådjursutfodring överhuvudtaget ska vara motiverad, enligt landskapets naturvårdsintendent Jörgen Eriksson. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

■ På foderplatsen ska det finnas flera avskilda matbord, gärna med tiotals meter mellan sig. Ett enda bord gynnar endast de starkaste djuren medan de svagare får stå bredvid. Det finns också

olika typer av foderautomater.

■ Rengör foderborden ofta och ta bort foder som har blivit gammalt. På det sättet reduceras risken för att sjukdomar ska spridas.

■ Byt inte fodertyp. Före du börjar med matningen är det viktigt att du försäkras dig om att fodret kommer att finnas tillgängligt under hela vintern.

■ Först när rådjuren har

tillgång till naturlig föda ska du avbryta matningen.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande

BROILERLÅR

Marinerade, Atria

1 79
KG

Supererbjudande

MALET KÖTT

Inhemsk

6 30
KG

Supererbjudandena gäller
måndag 26/1- onsdag 28/1

KÅLDOLMAR

Lösvikt, Atria

7 95
KG

LÖRDAGSKORV

I BIT
HK

4 95
KG

LÅNGSAMOFIN SEMLA 5-PACK

300 g, ÅLANDSBAGARN
EP 5,33/kg

1 60
PÅSE

Supererbjudande

MORÖTTER & VITKÅL

Ekologiska, Odlaringen

1 25
KG

PLUSSA - förmån

YOGHURT

200 g, smaksatt VALIO
Utan Plussa-kort 1,80/4 brk

1 00
4 BRK

MASKINDISKTABLETTER

26 st, FINISH MAX
Utan Plussa-kort 5,19/frp

4 45
FRP

TVÄTTMEDELS- KONCENTRAT

2,925 kg, OMO SENSITIVE COLOR
Utan Plussa-kort 9,99/frp

8 50
FRP

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

K SUPERMARKET

PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 9-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Landskapsregeringen får yttra sig om lotterilagen, informerar lantrådet Viveka Eriksson.

Åland hör i utskott om lotterilagen

Åland skall i minst två av riksdagens utskott ge sin syn på förslaget till ny lotterilag. Lagen har mötts av kritik från åländsk sida, eftersom den kan leda till att Paf inte får ta emot spelare från riket på sina internetspel.

Det var på lagtingets frågestund i fredags som lantrådet **Viveka Eriksson** (lib) informerade om hörandet.

Lagförslaget ligger i riksdagens förvaltningsutskott, som vill höra Åland i ärendet. Förvaltningsutskottet har dessutom bett om utlåtande från grundlagsutskottet och lagutskottet. Grundlagsutskottet hör åländska synpunkter den 10 februari. Någon kallelse från lagutskottet har ännu inte kommit.

Landskapsregeringen har också på politisk väg försökt påverka utformningen. Bland annat finns det nu en promemoria från inrikesministeriet, där det i stort sätt sägs att man vill bevara status quo, alltså att det inte blir några förändringar jämfört med dagsläget.

–Men vi anser att detta bör finnas med också i lagen, åtminstone i förarbetena, säger Viveka Eriksson. (ht)

Landskapet förlänger arrendekontrakt

■Landskapet har förlängt arrendekontraktet med **Bror Gammals** för ett mindre fritidsområde på Prästö med en stuga som tillhör dödsboet efter den tidigare arrendetagaren Elise Gammals.

Arrendetiden löper till slutet av 2010. Bror Gammals har meddelat att han vill inlösa området när äganderätten till stugan klagats.

Arrendeavtal med Båtklubben Lagunen, gällande småbåts hamnen på Prästö förlängs till och med 2014.

Granesäter bekräftar lagtingsanbud

■I fredags berättade Nya Åland att tre bolag har lämnat in offerter för att sända lagtingets debatter i tv och på nätet. Två av bolagen – Ålands radio och tv samt Steel FM – bekräftade då sina anbud.

Detsamma gjorde i går **Mats Granesäter**.

–Vi bekräftar att TVMAX lämnat in offert och är en av de bolag som vill producera lagtingstv. (ak)

UTFLAGGNINGEN AV BIRKA PARADISE

Flaggbyte på Birka Paradise kan genomföras redan i juni

Rederi Eckerös vd Björn Blomqvist säger om frågan om utflaggning har varit aktuell i ett år men att beslutet togs i fredags. I helgen informerade han befälet ombord på Birka Paradise.

Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

Beslutet togs i fredags

I juni hoppas Björn Blomqvist, vd för Rederi Ab Eckerö, att utflaggningen av Birka Paradise kan vara genomförd.

–Vi strävar efter att göra det så snabbt det är praktiskt möjligt.

I lördags informerades besättningen om att bolaget avser registrera ms Birka Paradise i Sverige. De omkring 330 sjömännen kommer att erbjudas anställning under svensk flagg. Idag kallar Birka Line till samarbetsförhandlingar med sjöfackförbunden.

Birka Paradise ska verka på

Flaggas ut inom kort. Efter en veckas varsel väntar sex veckor av samarbetsförhandlingar för besättningen på ms Birka Paradise. Foto: ERKKI SANTAMALA

lika konkurrensvillkor som andra fartyg och landbaserade resmål i Sverige, säger Björn Blomqvist.

–Den planerade omflaggningen avser också att trygga den ekonomiskt viktiga och för passagerarservicen betydelsefulla snusförsäljningen ombord.

När togs beslutet?

–Beslutet att slå in på den här vägen togs i går (läs fredag).

Men frågan har varit aktuell längre än så.

–Vi meddelade redan för ett år sedan att vi hade för avsikt att registrera ms Eckerö i Sverige.

Björn Blomqvist säger att han då var öppen med att samma problematik gällande konkurrens- och valutafrågor finns för Birka Paradise.

–Men en diskussion hinner sjunka ner i bakgrunden om

den inte hålls vid liv.

Nyheten om en eventuell utflaggning briserade i media förra veckan. Anställda har därefter kritiserat ledningen för att inte komma med någon information om vad som är på gång.

Oro ombord

Det råder en dämpad stämning råder ombord, säger vd:n.

–Det är klart att det skapar en oro och nedstämdhet i viss mån.

Enligt förtroendeman Glenn Högbäck kommer utflaggningen att ske i juni eller september.

–Det är en bra sammanfattning.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Finansministern:

Det finns ingen enkel lösning

Finansminister Mats Perämaa (lib) beklagar beslutet om utflaggning:

–Det är beklämmande och sorgligt att inte den åländska flaggan duger att hänga i aktern på våra rederiers fartyg.

I lagtinget i fredags, före beskedet om färjans utflaggning, sade Perämaa att förhandlingar kommer att äga rum ända till det att en svensk flagga vajar i aktern på Birka Paradise. Ett eventuellt kommande besked om utflaggning kommenterade han med orden:

–Man byter inte flagga just vid den tidpunkten även om det det strategiska ställningstagandet förstås är en väldigt klar markering att så kommer att ske.

Listat

I torsdags var finansavdelningen i kontakt med re-

Beklagar. "Beklämmande och sorgligt", säger finansminister Mats Perämaa (lib).

Foto: ERKKI SANTAMALA

deriet för att få klargjort vilka faktorer som kan påverka frågan.

–Vi har listat upp till vilka delar det offentliga kan bidra och hjälpa till, det må vara vilken sak som helst, sade Perämaa från talarstolen.

I slutet av den här veckan finns ett möte med rederiled-

ningen inbokat. Men Rederi Ab Eckerös vd **Björn Blomqvist** kommenterar till Nya Åland:

–Det finns inte något landskapsregeringen kan göra i frågan.

Fortsätta

Och efter helgens besked om utflaggning, konstaterar också Mats Perämaa:

–Någon enkel lösning just nu gällande Birka Paradise ser vi inte. Det samma säger rederiledningen.

Landskapsregeringen kommer att fortsätta sitt arbete med att skapa långsiktiga förutsättningar för den åländska sjöfarten, säger han. Här kan Sveriges intresse av att göra snusförsäljningen till en konkurrensfråga i EU komma att få betydelse.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Väntat beslut, enligt förtoendemannen

Glenn Högbäck, förtroendeman på Birka, fick beskedet vid åttatiden i lördags morse.

–Det var mer eller mindre väntat. Man har förstått att det har legat på lut.

Tillsammans med Rederi Ab Eckerös vd **Björn Blomqvist**, koncernens personalchef **Lasse Karlsson** och Birka Lines vd **Brage Jansson** informerade han under morgonen avdelningschefer och befäl ombord på båten.

På måndag och torsdag träffar Glenn Högbäck och Lasse Karlsson resten av personalen för att berätta om samarbetsförhandlingarna.

–Jag förmodar att Sekos representanter också kommer.

Glenn Högbäck väntar många frågor om hur löner och betjäningarsvoden kom-

mer att påverkas när båten registreras i Sverige.

–Folk har lån och amorteringar som ska betalas, de är givetvis oroliga, konstaterar förtroendemannen.

Varslar

Den förklaring till utflaggningen som ledningen har kommit med handlar dels om valutakursen, dels om snusfrågan, säger Högbäck.

–Att de inte kan sitta och vänta på att snusfrågan reds ut i EU.

Efter en veckas varsel väntar sedan sex veckor av samarbetsförhandlingar.

–Nu får man koncentrera sig på att få personalen att må bra och peppa dem.

Något måste nu göras för att undvika ytterligare utflaggningar, säger han.

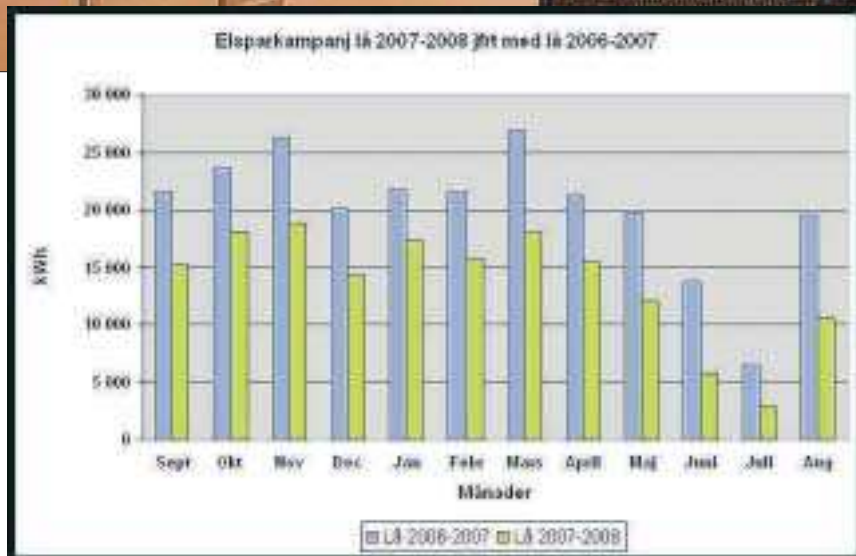
–Vi måste blicka framåt.

ANNIKA KULLMAN

Förtroendeman Glenn Högbäck har fått beskedet att utflaggningen kommer att träda i kraft antingen i juni eller september. Arkivfoto: MALIN LUNDBERG

Alla vinner då glödlampan f

Klar skillnad. Man ser en klar skillnad i elförbrukningen efter att sparkampanjen inleddes.

Tydlig statistik. Att elförbrukningen påverkar plånboken framgår klart av Ytternäs skolas elspararkampanj. Rektor Kristofer Norrgrann hoppas att kampanjens resultat via eleverna också påverkar hemmens elförbrukning. Foto: MALIN SVEGEMO

Ytternäs skola i Mariehamn har sparat cirka 8.000 euro och cirka 8.000 kilogram koldioxidutsläpp genom att minska på sin elanvändning med drygt 32 procent.

Någon större ansträngning har den målmedvetna sparkampanjen inte inneburit för elever och personal. Det har handlat om att använda lågenergilampor och att släcka efter sig.

Edisons klassiska glödlampa är snart ett museiföremål. Flera länder, som till exempel USA, Australien och Kina, har beslutat övergå till lampor som kräver mindre energi och nu är EU också inne på samma linje.

För vår del betyder det att 100 watts glödlamporna försvinner redan i höst medan de svagaste på 25 och 40 watt får finnas på marknaden ytterligare tre år till 2012.

Det här är ett beslut som applåderas av såväl miljöförespråkarna som lampstillverkarna.

Det finns inte några hållbara argument för att man nostalgiskt skulle hålla kvar glödlampan.

Tusentals euro

Lägre förbrukning av energi och med det en ansevärd minskning av de miljöfarliga koldioxidutsläppen är viktiga följder av beslutet men övergången till lågenergibelysning kommer också att märkas rent ekonomiskt.

På Åland har vi redan ett strålende bevis på att det faktiskt lönar sig att tända lampor med

Glödlampan - både älska

Långt ifrån alla skriker hurra över att glödlampor försvinner och för tillfället är det många i världen som hamstrar just glödlampor.

Orsakerna varierar. Vissa vill hålla kvar Edisons uppfinning av rent nostalgiska skäl, andra av estetiska - lågenergivarianterna anses betydligt fulare än klassikern.

Det framförs också miljömässiga och kvalitetsinriktade argument mot lågenergilamporna. De förbrukar energi då de tänds, de håller inte lika länge som det utlovas, de klarar sig inte utomhus, de är dyra, de innehåller

kvicksilver med mera, med mera.

Argumenten för överväger

Den ideella europeiska energiorganisationen ECEEE (European Council for an Energy Efficient Economy) har forskat i dessa argument och kommit fram till följande:

-Bara i Europa kommer man att årligen kunna spara 10 miljarder euro och 25 miljoner ton koldioxid genom att sluta använda glödlampor. Ser man på insparningarna globalt handlar det om siffror som är fyra till fem gånger så stora.

-De argument som förs

fram mot lågenergilamporna är missvisande eftersom kritiken härstammar och lever kvar från de allra första modellerna som kom ut på marknaden. Sedan dess har det kommit ut nya generationer där problemen har minskat kraftigt eller helt försvunnit. Lamporna förbättras hela tiden.

-Priserna har gått ner kraftigt och kommer att göra det ytterligare.

-Det finns redan nu modeller som kan ersätta samtliga glödlampstyper och modeller som kan användas med dimmer. Det finns också lampor i olika färg.

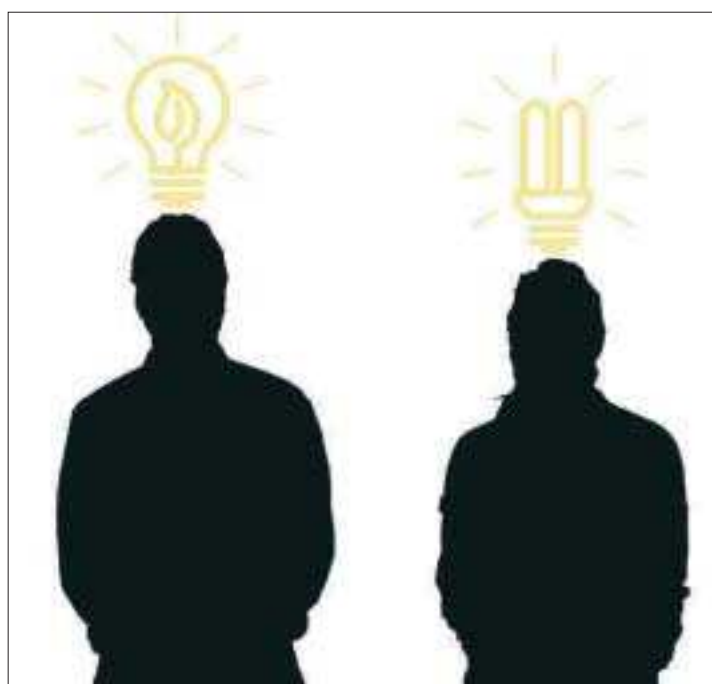
-Lågenergilamporna

innehåller kvicksilver och användningen av dem kräver att man följer EU:s krav på avfallshantering. Jämför man den mängd kvicksilver som finns i lågenergimodellerna med den mängd kvicksilver som kommer ut i miljön i och med de klassiska glödlampornas tillverkningsmetoder är lågenergilamporna bättre även på det här planet.

-En lågenergilampa betyder att man inte behöver tillverka 6-10 glödlampor och inte heller ta hand om det avfallet.

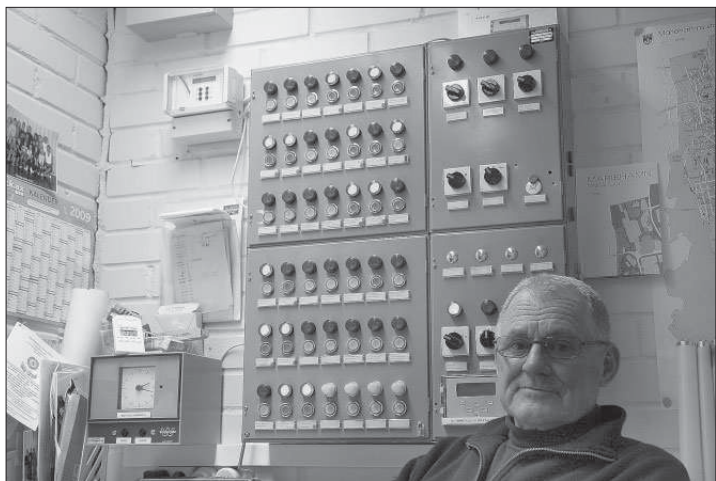
Sänker förbrukningen

Lester R Brown är ekolog,

EU:s ljusa idé. Hur skall det gå för Oppfinnar-Jocke och hans lilla medarbetare - kommer också snilleblixarna att i framtiden förbruka låg energi eller kräver de glödlampor i all framtid?

örsvinner

Ser bara fördelar. Manfred Häggblom, som är vaktmästare i Ytternäs skola, är förvånad över att det fortfarande slösas så mycket energi då det är så lätt att spara. Foto: MALIN SVEGEMO

eftertanke. Ytternäs skola har under ett års tid sparat tusentals euro genom en medveten lamppolitik. Medveten - och enkel.

Skolan har sparat genom att inte ha full belysning innan eleverna kommer eller efter att de har gått hem, genom att släcka efter sig då man lämnar ett tomt rum, genom att inte ha alla lysrör i korridorerna på under de ljusa årstiderna och, naturligtvis, genom att använda lågenergilampor.

Full belysning

–Jag vill betona att vi alltid har full belysning i klassrummen då undervisning pågår och också att det är fritt fram för alla att tända lampor när de vill, säger **Krister Norrgrann**, rektor för Ytternäs skola.

Sparkampanjen har pågått mellan 1 augusti 2007 och sista juli 2008 och då man jämför elförbrukningen med året innan talar resultatet sitt tydliga språk:

Skolans elanvändning gick ner med drygt 32 procent vilket i rena pengar betyder cirka 8.000 euro och i smutsiga koldioxidutsläpp cirka 8.000 kilogram. Inte nog med det. Skolan har också räknat ut att om alla stadens förvaltningar skulle spara 10 procent på ett år skulle man ha drygt 100.000 euro mera i budgeten.

För hela Ålands del skulle den inbesparade summan bli 250.000 euro och för hela Finlands 50.000.000 euro och 5.000.000 kilogram koldioxid.

Det här väcker naturligtvis frågan hur det egentligen ser ut inom staden och också inom landskapsregeringen.

För Mariehamns del visar det

sig att direktiven uppifrån är klara och manar till sparsamhet men att det fortfarande slarvas på många instanser: Lamporna står på hela tiden och de är fortfarande ofta glödlampor.

Passar inte

–Många inom staden har lågenergilampor men till exempel i stadshuset passar de nya modellerna inte i den gamla armaturen, säger stadsdirektör **Bjarne Pettersson**.

Då de första lågenergilamporna kom ut på marknaden för 15–20 år sedan började landskapsregeringen byta ut sina lampor. Men också i Självstyrelsegården tampas man med samma problem som i stadshuset.

–I vissa armaturer har lågenergilamporna inte passat, först nu börjar det finnas flera och lämpliga modeller, säger maskinmästare **Bernt Hagström** på bygnadsbyrån.

Snar framtid

Det stämmer, från att ha varit otympliga och ofta för långa för armaturerna har lågenergilamporna genomgått en designrevolution.

De stora lamptillverkarna, som alltså är nöjda med beslutet om glödlampsförbudet, meddelar att de kommer att ha ersättande lågenergimodeller före EU-förbudet träder i kraft.

Men allt tyder på att inte heller lågenergilamporna är här för att stanna.

De kommer, enligt experterna, att ersättas av LED-lampor, det vill säga lysdioder, redan om fem eller tio år.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

nd och hatad

agronom, ekonom, hedersdoktor vid 24 universitet och leder det oberoende Earth Policy Institute i Washington. Han har skrivit boken "Plan B 3.0 Uppdrag: rädda jorden" där han bland annat konstaterar att:

–Energin som sparas genom att ersätta en 100 watts glödlampa med en likvärdig lågenergilampa räcker för att köra hybridbilen Toyota Prius från New York till San Francisco.

Mindre elräkning

–I och med att New York har ersatt vanliga lampor i många av trafikljusen har staden redan fått ner sin el-

räkning med 6 miljoner dollar

–Om man övergick till lågenergilampor i hemmen, till de modernaste lysrörerna på kontor, i butiker och fabriker samt till LED-lampor i trafikljusen skulle det sänka den andel av världens energiförbrukning som används till belysning från 19 procent till 7 procent. Detta skulle spara så mycket el att man slapp bygga 705 kolkraftverk. Som en jämförelse kan nämnas att det i dag finns 2.370 kolkraftverk i världen.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Miramargaraget. Precis här, framför det som då var restaurang Miramars punschveranda, byggs det nya underjordiska Miramargaraget. Ole Beckman i Mariehamn tog fotot som såldes som vykort för ett drygt halvsekel sedan. Bilden publiceras med fotografens tillstånd.

I slutet av 40-talet växte vassruggar vid "Mirans" veranda

Här byggs Miramargaraget

För ett drygt halvsekel sedan slog Slemmernes vågor emot restaurang Miramars grund.

Just här byggs i dag det nya kk-husets underjordiska garage.

När man betraktar **Ole Beckmans** foto – som såldes som vykort på 1940- eller 50-talet – har man svårt att förstå att det alls är möjligt att bygga ett garage.

Men det är det, intygar arbetschef **Lars-Göran Åström**, projektledare för Miramargaraget som nu är under byggnad.

Han utesluter inte att det någon gång kan bli problem med vattennivån eftersom golvhöjden är bara cirka 0,8 meter över havsytan, på ungefär samma nivå som stadsbibliotekets parkering under huset.

–Det kanske blir så att man vid högsta högvatten, någon gång vart tionde år, får lov att stänga garaget. Å andra sidan har det aldrig varit problem med översvämningar under biblioteket heller.

Miramargaraget kommer att ha backventiler på alla

Ligger lågt. Golvet i det underjordiska garaget kommer att ligga bara en knapp meter ovanför havsnivå - inte mycket om havsytan stiger i takt med klimatförändringen.

Foto: STEFAN ÖHBERG

ledningarna, något som biblioteksparkeringen inte har, berättar han.

Garagegrunden kommer att stå på 5-8 meter höga pålar som slås ner till fast mark.

Tas det någon hänsyn till eventuellt stigande havsnivåer när nya hus byggs i Mariehamn?

–Nej. Något sådant beaktas

inte. Om havet stiger så blir det problem med många hus i staden.

"Man ska inte måla fan på vägen", tillägger han.

–I Mellansverige har man möjligen lite börjat tänka på att havsytan kan stiga i takt med klimatförändringen, och jag vet att man i kuststäder som Kalmar har börjat beakta eventuell höjning av vattennivån. Jag tror nog

att garaget kommer att fungera bra åtminstone under de närmaste 30 åren.

I dag räknar man med en livslängd för husen på 50-70 år, berättar han.

Sårbarhetsutredning

I Sverige har man kommit betydligt längre i arbetet med att beakta klimatförändringens eventuella påverkan. I slutet av 2007 offentliggjordes regeringens klimat- och sårbarhetsutredning där ökat ansvar föreslogs för kommuner och länsstyrelser.

Där sägs att "kommuner, myndigheter, företag och enskilda måste bli medvetna om klimatförändringarna och vad de kommer att betyda för olika regioner och samhällssektorer".

Följderna sägs bli mera nederbörd med risk för översvämning, ras, skred och erosion. Därför är det viktigt, framhåller regeringen, att åtgärder vidtas redan nu bland annat för bebyggelse.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Trippelkrock i Mariehamn

Tre bilar var inblandade i en krock i korsningen Ålandsvägen-Styrmanngatan på fredagen vid 14-tiden.

En personbil körde i östlig riktning på Styrmanngatan, som har väjningsplikt, och in i korsningen och kolliderade då med en paketbil som kom på Ålandsvägen.

I samband med kollisionen kanade personbilen in i en annan personbil på motsatt sida av Styrmanngatan. Bilarna fick plåtskador, men det blev inga personskador.

Föraren som körde in i korsningen är misstänkt för

äventyrande av trafiksäkerheten.

Äventyrande av trafiksäkerheten är också rubriceringen på två andra händelser i Mariehamn på fredagen.

■ På Ålandsvägen vid 11-tiden accelererade en bil kraftigt och sladdade på vägen, vilket observerades av polisen.

■ I korsningen Möckelöbrinken-Gnistvägen vid 20.30-tiden kolliderade två bilar. Den ena föraren bröt mot högerregeln. En person fördes till Ålands centralsjukhus för kontroll.

Avkörning

Tre trafikförseelser har poli-

sen också att rapportera om från helgen.

■ En lastbilsförare observerades på fredag morgon när denne pratade i mobiltelefon och höll telefonen i handen under körning.

■ Vid korsningen Godbyvägen-Trädgårdsvägen körde en personbil av vägen vid 3-tiden på lördag morgon. Mindre skador på bilen, inga personskador.

■ På Rangsbyvägen i Saltvik körde en bil av vägen vid 21-tiden på lördagskvällen. Plåtskador på bilen, föraren klarade sig oskadd. (ms)

Tappade kontrollen –körde i mötande

■ Två bilar kolliderade i Mariehamn på Grindmat-svägen i torsdags. En förare tappade kontrollen i en kurva och körde då in i den andra bilen.

Den första bilisten är nu misstänkt för äventyrande av trafiksäkerheten.

Hund sprang lös

■ En stor och lösspringade hund sprang in på en gård i Gottby i torsdags. Den hoppade sedan in i en hundgård och ägaren var tvungen att ta ut sin egen hund.

Ägaren till den lösa hunden är nu polisanmäld under rubriken "underlåtelse att vakta djur". (mt)

Fråga om husdjur!

Har du eller ska du skaffa husdjur och undrar något?
Fråga Nyan!

Vår expert, veterinär Rosalie Palmer, besvarar läsarnas frågor.

Tel: 23444, e-post: redaktion@nyan.ax

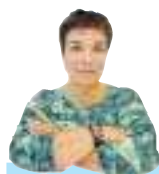
Fota ditt husdjur!

Fotografera ditt husdjur och skicka in bilden till Nyan!
Vi publicerar bilderna på hemsidan och på husdjurssidan
i tidningen på tisdagar.

e-post: redaktion@nyan.ax

Du kan också ställa frågor och ladda upp bilder via hemsidan:
www.nyan.ax/teman/husdjur.pbs

Nya Åland

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax

Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

JONATAN

Vi firar 1-15 år

Angelina Bergendahl i Brändö Björnholma fyller 9 år den 26 januari. Hon får gratulationer av mor, far, Benjamin

Döda

OLE BOMANSON

Den 18 januari avled pensionerade företagaren och övermaskinmästaren **Olof "Ole" Bomanson** i Saltvik Kvarnbo. Han var född den 8 mars 1921 i samma by och gift med **Maj-Britt Bomanson**, född Grunér.

Ole Bomanson började sin yrkesbana med verkstadspraktik vid Kvarnbo mekaniska verkstad. Han jobbade också som mjölnare vid kvarnen i byn i unga år. Några månader praktiserade han sedan på en verkstad i Karhula och vid Sandvikens skeppsdocka i Helsingfors. Som de flesta andra mekaniskt intresserade ålänningar jobbade även Ole på legendariska Mek-Mattes verkstad i Mariehamn en tid.

Han for till sjöss 1940 och utbildade sig småningom till övermaskinmästare, 1947 avlade han sin examen. Främst tjänstgjorde han inom Rederi ab Asta, när han efter tio år till sjöss avslutade sin sjömansbana var han chief på ett av rederiets fartyg Atlas. Därefter blev han kompanjon med **Folke Bomanson** och började sin VVS-bana, sista 20 åren som VD för Bomanson & Co Ab och jobbade där till sin pensionering.

Under ett antal år var han också delägare i en firma i Helsingfors, HA-Jansson, som bland annat sålde reningsverk för kommunala avlopp. Han var också den som var med och startade och planerade Bocknäs vatten från början och tillhörde dess styrelse och skötte det tekniska underhållet av dess reningsverk i många år.

Flera andra större vattenanläggningar har han hjälp till att planera, till exempel Tjenan Vatten; Kökar kommun "Oppsjön" Vestanträsk, bland andra. Också kommunens reningsverk skötte han om, samt tillhörde tekniska nämnden i Saltvik.

Ole var en av de stiftande medlemmarna i Kvarnbo Lions och han tillhörde Odd Fellows.

Sörjande är hustrun **Maj Britt** samt barnen **Kaj, Britt, Sten** och **Anette**, med familjer.

Döda

LEIF TOIVONEN

Den 17 januari avled **Leif Ingmar Toivonen** i Saltvik Kvarnbo. Han var född den 3 april 1942 i Saltvik Kroklund.

Leif Toivonen växte upp i ett torparhem med en syskonskara bestående av fem syskon. Han gick i Ödakarby skola och började i ungdomen jobba som byggarbetare.

I unga år drabbades han av en arbetsolycka som gjorde honom förlamad på ena sidan kroppen resten av livet. Han kunde först röra sig med käpp, men blev på senare år, efter en misslyckad operation, rullstolsbunden.

Under många års tid bodde han hemma tillsammans med sin mamma och så gott det gick hjälpte han till med arbetet i hus och hem. När hon dog 2003 flyttade han till pensionärslägenheterna Grönvalla i Kroklund för att senare flytta till serviceboendet Sunnaberget i Kvarnbo. Där blev han omtyckt för sitt goda humör, som han hade i behåll trots motgångarna i livet. Han tyckte om att skoja med "flickorna på Sunnaberget" och skapade med sitt positiva sätt goda vibrationer kring sig.

Hans stora intresse var lyssna på musik.

Sörjande är systern **Gurli** med familj och brodern **Rune** samt syskonbarn med familjer.

Ålandsbanken först med brallor

Byxklädda.

Flickorna är från vänster Kerstin Liewendahl, Ann-Charlotte Sundberg född Nordblom, Gunvor Skogberg född Holmström, Gun Lindqvist född Andersson och Regina Daniels-son.

Foto: ÅLANDS MUSEUM/FOLKE ROSTÉN

Här är banken där det först gavs tillstånd för damer att bära byxor på jobbet.

Svar på vår efterlysning kom denna gång ända från North Idaho i USA.

Här är bankdamer i byxor. I en

galant och snygg rad. Visst är de fina!

Fotot togs 1970 och publicerades i Bankmannaförbundets tidning.

Anledningen till fotograferingen var just långbyxorna. Ålandsbanken var nämligen

den första banken i landet där man tillät de kvinnliga bankfunktionärerna bära långbyxor i arbetet.

Det berättar etnolog **Chatarina Lönnroth-Sundman** vid Ålands museum som tagit emot informationen om bilden. (ka-f)

Kom ihåg

Eckerö pensionärsförening: Månadsträff i Ekerögården onsdag 28.1 kl 13.00. Frågesport, lotteri och kaffeservering. Nya och gamla medlemmar välkomna.

Ekologiska odlarna på Åland: Tisdag 27.1 kl 19.00 på Stadsbiblioteket visar Erik Lindholm diabilder från sin resa till Kuba i december 1008. Alla intresserade hjärtligt välkomna.

Fotoklubben Obscura: Besök ÖKK:s utställning i klubblokalen, detta är sista veckan, öppet tisd-fred kl 18-20. Välkommen på vernissage till Obscuras "årsutställning" på Ålands museum tisdag 3.2 kl 18-20.OBS datum. Kom med på Anders Geidemarks seminariet onsdag 4.2 kl 19.

Geta Marthaförening: Årsmöte onsdag 4.2 kl 19.00 hos Gunnel Sundberg i Labbnäs. Stadgeenliga förhandlingar. Nya och gamla medlemmar är välkomna!

Hammarlands marthaförening: Årsmöte tisdag 27.1 kl 19.00 i

Marthabo. Gamla och nya medlemmar välkomna.

Jazzklubben: Kom ihåg årsmötet 28.1 kl 18 på hotell/restaurang Pommern.Styrelsen vill gärna få respons av medlemmar beträffande förslaget att frysa Jazzklubben ett år.

Linedance: Fortsättningskursen börjar måndag 26.1 kl 20.00 i Ålands yrkesskola. Välkomna!

Mariehamns marthaförening: Styrelsemöte tisdag 27.1 kl.13.00 i Villa Carita, suppleanterna med.

Mariehamns pensionärsförening: Simningen i Mariebad fungerar som ifjol. Skriv namn i häftet och uppvisa medlemskort 2008 – nya kortet för 2009 kommer snart – eller bankgiro/kopia av dylikt.

Mariehamns pensionärsförening: Pensionärsradio i dag kl 15.03. Tema: Eckerö. Tre intervjuer: med 89-åriga Sigrid Andersson. 2008-års kulturpersonlighet i Eckerö,

med Tage Mattsson, ordförande för Eckerö pensionärsförening, och med Eckerös kommundirektör Jörgen Lundqvist. Sångsolist: Jussi Björling.

Norra Ålands Pensionärer: Danscafé med allsång i Breidablick onsdag 28.1 kl 13.30. Lotteri. Eckerö pensionärsförenings och Mariehamns pensionärsförenings medlemmar samt gästande pensionärer är välkomna. Anmälan till: NÅP 04573430154 (Christer L.) senast 26.1 kl 16.00. Inträde inkl. kaffe med bröd 10 euro.

Visans Vänner: Årsmöte lördag 31.1 kl 19.30 på Viserian (Holmbergshuset, Bolstavägen 1). Knytkalas!

Västra Jomala marthaförening: Årsmöte 29.1 kl 19.00 på Gottby branddepå. Tema servettviking. Välkomna!

Ålandsforskarna: Månadsmöte torsdag 29.1 kl 19 i Ålands

om riksdagen och Åland. Entré 120 kr. Anmälan senast 9.2 till Eva 08- 771 18 10, eller Hildegard 08-659 7993. Man behöver inte vara medlem för att komma till våra fester. Så ta gärna med vänner och bekanta.

Vår & höst program: Vårfest 18.4. Dansresa 2.2 till Dansens vänner på Åland. Höstfesten blir 70-årsfest återkommer med datum. Luciafest 6.12. Ta er gärna en titt på vår hemsida: alandsgillet.se

TEHYS FACKAVDELNING

Under våren kommer val att hållas till Tehys förbundsmöte (290 delegater) och till dess fullmäktige (60 medlemmar). Du som har godkänts som medlem i Tehy senast 31.12.2008 och har betalt dina medlemsavgifter, kan rösta i valet. Röstningen sker per post under

tiden 31.3-19.4 eller elektroniskt 31.3-5.4. Förbundet skickar ett valmaterial innehållande bland annat röstsedlar och anvisningar till var och en röstberättigad medlem. Det görs upp en vallängd över alla som har rösträtt. Du kan kontrollera att du finns upptagen där. Vallängden finns framlagd i fackavdelningens kansli torsdagen den 29 och fredagen den 30 januari kl. 8.00 -16.15 (undantag lunch: 12.00-13.00). Kansliets adress är Klintvägen 14 C 11 i Mariehamn.

Den som anser att hon/han på felaktiga grunder saknas i vallängden, kan skriftligen begära rättelse. Ett yrkande på rättelse riktas till fackavdelningens styrelse, som fungerar som valnämnd. Det här ska göras senast den 2 februari. Vi kommer att ha två kandidater på Åland, **Jeanette Gripenberg** och **Pirjo**

Åkerblom. Fackavdelningen hoppas på ett livligt valdeltagande. För ytterligare information, gå in på Tehys medlemssidor www.tehy.fi/jasen-sivut. Klicka på Tehyn toiminta/Tehyn vaalit ja liittokokous 2009/Tehys val och förbundsmöte 2009.

ÖNNINGEBYMUSEETS VÄNNER

Önningebymuseets vänner kommer inom kort med ett medlemsbrev till alla medlemmar. Brevet kommer att innehålla programmet för Ölandsresan i april m.m. Reservera 16-19 april för en resa mot våren. Årsmötet är planerat till den första mars och TV-kändisen **Claes Moser** gästas då Önningebymuseet i anledning av att det i år har förlutit 150 år sedan JAG Acke föddes. Hälsningar från styrelsen.

OBS! Det händer

MÅNDAG 26.1

MÅNGKULTURELLT CAFÉ

■ ■ Café Bönan kl 18.00-21.00. Tema Cuba. Carmen Castellianos och Mayrelis Gilbert berättar om sitt hemland Cuba.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar-dj.

TISDAG 27.1

INSPIRATIONSKVÄLL

■ ■ Svarta Katten kl 18.30. Diskussioner och erfarenheter kring ämnet Kvinnor och karriär.

MUSEIGUIDNING

■ ■ Ålands Museum kl 12.00. "Visuell förvirring".

MÖTEN KRING KONST

■ ■ Ålands Museum kl 18.00. Utställningen "Visuell förvirring" presenteras av verksamhetsledare Magdalena Holm från Pro Artibus.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar-dj.

RADIO

■ ■ Ålands Radio kl 13.03. Kunskapscupen . 25 åländska sjätteklasser gör upp om årets mästartitel. Dagens lag: Vikingaåsen 6A, Kökar och Rangsby.

STICKCAFÉ

■ ■ Jomala Rönngården kl 18.00-20.00. Stickcafé.

JUST NU

LOPPMARKNAD

■ ■ Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11. Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdag till 19), lördagar 11-14.

■ ■ Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11. Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdag till 19), lördag 11-14.

■ ■ Fyndhörnan i Godby. Öppet torsdag och fredag kl 16-19, lördag 10-16.

Annonsera i den tidning du själv läser!

DÖDA

Vår kära

Hjördis Emilia Nordman

* 14.12.1932, Saltvik Hjortö
† 26.12.2008 Mariehamn

*Du har kämpat,
Du har vunnit,
livets krona har Du funnit*

Syskonen

Ett sista tack och farväl
Gullmar

Jordfästningen har skett i stillhet i kretsen av de närmaste.

100 ord från din förening

redaktion@nyan.ax

ÅLANDSGILLET I STOCKHOLM

God fortsättning på det nya året 2009. Nu tar vi nya tag i Ålandsgillet, i år firar vi 70 år det är nåt att se framemot. Vi börjar med att bjuda in till årsmöte 14. 2. Vi skall vara i Bagarmossen Folkets Hus kl 17.30. Stadgeenliga förhandlingar hålles. Motiner insändes 28.1.

Efter årsmöte åter vi landgång, öl & vin, kaffe & kaka. Cay Löwquist underhåller med allsång samt spelar upp till dans. Elisabeth Naucér informerar och svarar på frågor

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

” Hon skrev i flykten och skildrade nuets historia och ingen i svensk press gjorde det bättre.

JAN EKLUND I DN OM BARBRO ALVING.

Åland med på utställning i Kotka

Jacopo Brancati, sjöfartsintresserad forskare, frilansjournalist och fotograf, skrev i fjol en stor artikel om åländsk sjöfartshistoria och Ålands sjöfartsmuseum i en känd fransk båttidskrift.

Han står också bakom en utställning i Finlands sjöfartsmuseum i Kotka där Åland finns med på ett hörn.

Jacopo Brancati, som kommer från Italien, är född 1966. Han har studerat såväl statsvetenskap som etnologi och är sedan år 1992 verksam i Frankrike.

Utställningen i sjöfartsmuseet i Kotka kallar Brancati "En vinterresa till Finland". Enligt museet är utställningen resultatet av ett arbete i den finländska maritima världen som Jacopo Brancati inledde för över tre år sedan.

Lotsarnas liv

Utställningen består av sextio svartvita fotografier – några även från Åland – om lotsarnas liv och värld och om navigering på fruset hav.

Den är uppbyggd i fyra steg. I de tre första följer vi med fotografens upptäckt av olika geografiska områden (östra Finska viken, Skärgårdshavet och Bottenviken). Den fjärde delen är en respektfull hyllning till de finländska sjöfararnas traditioner.

Passionerat

I en presentation av utställningen skriver museet:

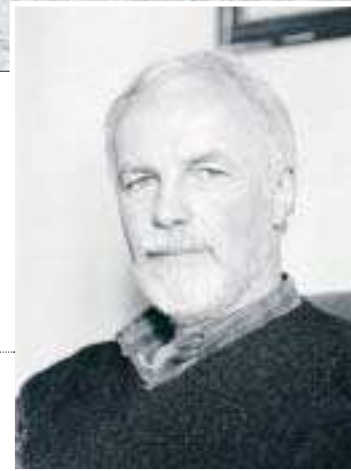
Mariehamn. Bland Jacopo Brancatis bilder finns bland annat denna vy från Mariehamn med minnesmärken över dem som omkommit på havet.

"En vinterresa till Finland är resultatet av ett tålmodigt, passionerat arbete i den finländska maritima världen, som Jacopo Brancati inledde för över tre år sedan. Han hade då just avslutat ett långvarigt sjöfartsreportage i Italien, men kände redan att havet kallade. När han var i Paris bekantade han sig med

Ismo Hölttös fotografier och Arja Kastinens kantelespel: de var som en lockande inbjudan till att upptäcka ett land vars ansikte nog kunde ses i resetidskriften men vars själ ofta förblivit oupptäckt. Efter en omfattande bibliografisk undersökning upptäcker han Finlands förvånansvärt rika sjöfartskultur."

Utställningen i Kotka öppnades i november och pågår till den 31 maj. (jk)

Bland utställningens lotsporträtt finns också detta av lotsälderman Peter Sandqvist från Åland.

Öppet hus med digert program

utlovas på Breidablick i Finström på lördag, den 31 januari, kl 12-16. Besökarna kan bekanta sig med allt från simulatorskytte och brandbilar till marthornas arbeten och lokalt hantverk.

"Breidan" används i dag av fem lokala föreningar: IF Finströmskamraterna, Finströms ungdomsförening, Finströms jaktvårdsförening, Mellersta Finströms marthaförening och Finströms frivilliga brandkår. Alla är med i arrangemanget och visar upp sina utrymmen i huset.

I höstas fick festsalen ett helt nytt golv och den som är intresserad kan på lördag provdansa till tonerna av Kalle Lunds dragspel. Det bjuds också på gymnastikuppvisning och Elina Jansson och Emelie Eriksson framför fiolmusik.

Man kan även besöka det okända hembygdsmuseet i källaren med en stor samling av gamla föremål.

Mellersta Finströms marthaförening bjuder på kaffe med dopp. □

En festkväll för märkesåret 1809

ges på Dramaten den 16 februari meddelar Finlandsinstitutet i Stockholm. Man skall fira Sveriges och Finlands gemensamma historia, nutid och framtid med lyrik, sång och dans. Det blir en festkväll med finska, svenska, finlandssvenska och Sverige-finska artister och kulturpersonligheter, bland dem Stina Ekblad, Birgitta Ulfsson, Tiina Rosenberg, Gabriel Suovanen, Matti Hirvonen och Ossi Niskala.

Det bjuds på texter ur ur "Kalevala" och "Fänrik Ståls sägner", samt musik av Merikanto, Sibelius, Rautavaara, Tauro och Chydenius. □

Bomans gränd bör vara namnet

på en ny gränd som skapas genom en stadsplaneändring i Östernäs i Mariehamn. Stadsarkitektkontoret hade föreslagit Engränd men kulturnämnden vill alltså att gränden skall heta Bomans gränd. Nämnden motiverar sitt förslag på följande sätt:

"I det vackra vita huset, som under minst 80 år stod vid den gränd som nu byggs, bodde släkten Boman sedan början av 1920-talet, då Frans och Verna Boman återvände till Mariehamn från Amerika. Stället kallades "Bomans". Sportplanen vid Baltichallen kallades tidigare "Bomans ängar" efter samma familj." □

Pappa-barn-projektet

i Finströms bibliotek, som vi noterade i kulturspalten i fredags, har anmälningsstid till den 27 januari, inte 27 februari. Det meddelar biblioteket som skrivit fel i ett pressmeddelande. Senast på tisdag bör hugade deltagare alltså höra av sig. □

Succé för barnteater

Veckans Boktips

Dr Dahlqvist & Airans
LCHF-kokbok
25,50€

LISCO
BOK & PAPPER

Skarpansvägen

Cirka 100 personer, både barn och vuxna, kom till stadsbiblioteket i söndags för att se skådespelet "Spökstök".

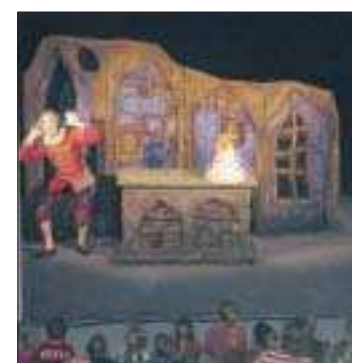
Det var Teater Hevosenkänkä som bjöd på pjäsen "Spökstök".

–Pjäsen blev en succé, och publiken levde sig in i när spökgreven Konrad Kullervo von Knackenhaus fick besök av en tjuv på sin 550:de födelsedag. Efter roliga förvecklingar blev slutet gott i den fartfyllda föreställningen, berättar Annica Andersson, som också tagit bilderna, vid stadsbiblioteket. (ms)

Kusligt. Rökeffekter ingick också i föreställningen.

Roliga förvecklingar. Tjuven med spökmaskinen och Greven.

Fyllde 550 år. Spökgreven Konrad Kullervo von Knackenhaus.

HÖGSKOLEPROVET

hålls lördagen den 28.3.09
Sista anmälningsdag 15.2.09

ÖPPNA HÖGSKOLAN
Adress: Neptunigatan 17

tel: +358 (0)18 537711 • fax: +358 (0)18 22160
e-post: open@ha.ax • www.ha.ax

Nöden är...

Kapten James Cook står på fördäck med den ena kraftiga kragstöveln på relingen och skuggar ögonen med handen för pannan. Året är 1782 och hans skepp The Endeavour står och stampar i bränningarna utanför det som i sinom tid skall bli miljonstaden Sydney. Men just nu verkar här mera dött.

Han spanar uppmärksamt längs den karga strandremsan efter någon form av liv och plötsligt tror han sig få syn på någonting. Med en elegant rörelse drar han fram sin långa mässingskikare – säkert två meter i fullt utdraget skick. Nervöst börjar han svepa kikaren fram och tillbaka och där! Knappt urskiljbara i grönskan står två aboriginier och bevakar honom allvarigt. Deras blickar möts i kikaren när den ena aboriginien vänder sig till den andra och säger sävligt; "Mate, hur skall han klara sig här... han inte ens vet hur man spelar på den"...

Nåja – kanske just den storyn har en något tveklaktig sanningshalt men vad som är sant är att James Cook kom, såg och sen seglade efter att han först hoppat iland med engelska flaggan i högsta hugg och förklarade sig som kontinentens besegrare.

Urbefolkningen – som vid det här laget bott i Australien under minst 40.000 år – hade på den tiden blivit ett med naturen och förstod landets lugna rytmen.

De begrep att skynda långsamt och förändringar som skedde tog sin tid. Men den vite mannen ville inte vara ett med naturen. Han ville mästrad den. Tempot behövde skruvas upp för att mera likna det England han saknade och han tog därför tekniken till hjälp.

Men även om aboriginerna visserligen befann sig på stenåldern var det inget fel på deras uppfinningsrikedom som inte bara inskränkte sig till ovan antydd digeridoos, utan även bland annat mjärdar flätade av vidjor, bumeranger som inte kommer tillbaka, samt särskilda råskinn-"jackor" av emuskinn där fettet lämnades kvar på insidan av skinnen. Dessa användes att rulla in brännskadeoffer i, då Aboriginerna sen länge vetat att emuolja hade terapeutiska egenskaper.

Den vite mannen fick dock snabbt erfarit att man sätter sig inte på den australiensiska floran och faunan hur som helst. Djurlivet här biter ifrån sig såpass att även tillsynes sömniga luddbollar som koalor kan klösa dig fördärvad i ett trångt läge.

På växtsidan var det lika illa och få av de regler som bönderna från England var vana att odla efter gällde down under. Bara att få plögen i jorden skulle visa sig rätt marigt för nybyggarna.

The Stumpjump. Richard B Smith skruvar svärande loss det vridna bladet från plögen och inser att han igen är tvungen att ta sig till smeden och få det riktat. Vårbruket hade annars sett lovande ut med goda regn och utsäde till ett lågt pris men det är själva åkern som ställer till det. Denna gång hann han inte mer än två vändor förrän bladet fastnar i en av de förrådiska Malleerötter som Skrubrollern lämnat kvar.

Landröjningen på 1800-talet gjordes med hjälp av dessa

Down Under

Egan Söderholm, bördig från Åland, kåserar från sin hemstad Rockingham på australiensiska västkusten.

massiva scrubrollers – ofta tillverkade av pannor från gamla ångbåtar – som fällde allt i sin väg utom de allra största träden. Riset brändes och man skapade därigenom stora åkrar – redo för bonden, var det tänkt.

Men under marken kvarstod problemet då rötterna blev kvar. Plogblad fastnade eller böjdes bort och gjorde värplöjningen till ett utdraget vansinnensföretag.

Så Richard B Smith satte sig ner att tänka och när han tänkt klart konstruerade han något som senare av tacksamma bönder blev att kallas en Stumpjump. Det var en plog med en ställbar vikt på en axel framför bladet som kände av jorden och snabbt fällde upp bladet när en rot kom i vägen. Det fick fick bladet att "hoppa" över hindret och landa på andra sidan.

Richard sålde många Stumpjump och blev rik och berömd.

Kommunikationer. Landets klimat och storlek blev avgörande för bilens utformning med bland annat löjligt små batterier som nästan skulle passa en motorcykel medan kylaren på en vanlig personbil liknar den på en finsk långtradare.

Under många år har manlig leklusta i kombination med rätt förstående lagstiftare lett till att utvecklingen av standard V8-motorerna låtit ta det där extra steget. Fabrikanten såsom Ford och Opel som på annat håll i världen tvingats ta fram allt tamare modeller har i Australien fått fria händer med hennes billiga bensin och – ibland – vägsträckor med fri hastighet.

Således har den där EU-anpassade Opeln med mopedcylindrar som står och fiser brödånga i bilkön utanför Minimarket en storebror down under som under namnet Holden Ute HSW har jämt sjå att få sina 480 kompressor-matade hästar att få hovfäste på asfalten.

Denne "Ute" (utility vehicle) såg dagens ljus 1951 och lär skall ha kommit sig av att en

The Thunder from Down Under: dagens Holden HSW kan fortfarande köras till kyrkan men också ifrån Djävulen själv.

bonde vände sig till Holdens chef för att klaga. Det fattades något i modellutbudet tyckte bonden. Han ville ha en bil tuff nog att klara jobbet på fårstationen under veckan men dessutom snygg nog att köra familjen till kyrkan om söndagarna. Holden lyssnade och The Ute var född.

Vatten. Sanden i timglasat håller dock på att rinna över även i Australien och på senare år har man valt att jobba med naturen istället för att försöka forma den efter sitt eget tycke.

Vatten är ett problem. Antingen för mycket så att uppvälda kor försvinner i strömvirvarna med klövarna i vädret eller så sandstormar och åratat av torka. Det har gjort att uppfinnare slagit tillbaka med till exempel självförsörjande kondensationstorn för lantbrukare. På den torraste fårstation du kan tänka dig finns det ändå massor av vatten i luften ovanför och det har man tagit fasta på.

Tornet som skjuter upp femton meter i luften har en stor silverfärgad burk längst upp i vilken miraklet sker. Tornet är vidare behängt med solpaneler en masse och är helt självförsörjande. Luften sugns in i ena ändan och det lilla vatten som finns kondenseras på kylda ytor för att rinna ner i en tank medan luften – nu absolut

knastertorr – blåses ut i andra ändan.

Minst 200 liter om dan kan klämmas ur den brännhetaste ökenluft av den blygsamma modell som visades på tv häromsistens och som främst är lämpad att hålla korna med vatten.

Ju större modeller desto mer vatten men luften har sist och slutligen sina begränsningar. Vill man ha riktigt mycket färskvatten är den Indiska Oceanen den bästa lösningen.

Självpumpande bevattningssystem på saltvatten är en annan ganska fantastisk lösning på det problemet. Den går också på solkraft fast helt utan paneler. Det lämpar sig bara för mera låglänta odlingar vid kusten och är ett enormt system bestående av ett 30-60 tal 100 mm svarta PVC-rör i som placeras i havet och vidare upp på land.

Solvärmen gör sedan att vattnet kondenseras och stiger i rören allt medan saltet avskiljs på ett tidigt stadiet. Solvärmen skapar ett självug i rören som inte behöver någon vidare kraftanslutning och ett stort system – som visades på The New Inventors häromsistens – kan producera 250.000 liter färskvatten om dan – plus en hel del salt att ha i kaffet.

Vidare snidar man just nu på elproducerande bojar som

– i fält om flera hundra – placerats på havsbotten i vattnen utanför Perth.

Man har tagit fasta på de starka vågrörelserna på västkusten och dessa bojar som nertill är fästade vid elprodu-

cerande pumpar boppar sen upp och ner ett par meter under vattenytan och kommer om några år att förse 40.000 hushåll med ström, och de "avgaser" som bildas är – igen – färskvatten.

PLUSSA -erbjudande

KAFFE Max 2 pkt/kund
Jubileumsmocka Paulig, 500g (3,98/kg) **1,99** kg
Utan Plussa-kort 2,75/pkt (5,50/kg)

VECKANS Måndag-lördag
erbjudanden

Griskarre **6,60**
Dahmans benfri kg

Färsk rostbiff **14,40**
Dahmans kg

Lördagskorv **2,25**
700 g (3,21/kg) st

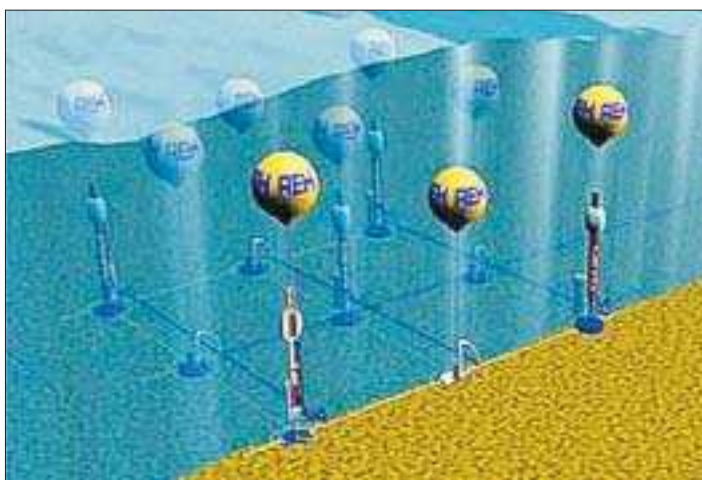
Edamer ost **7,90**
ACA kg

Syltmunk **0,65**
ALANS st

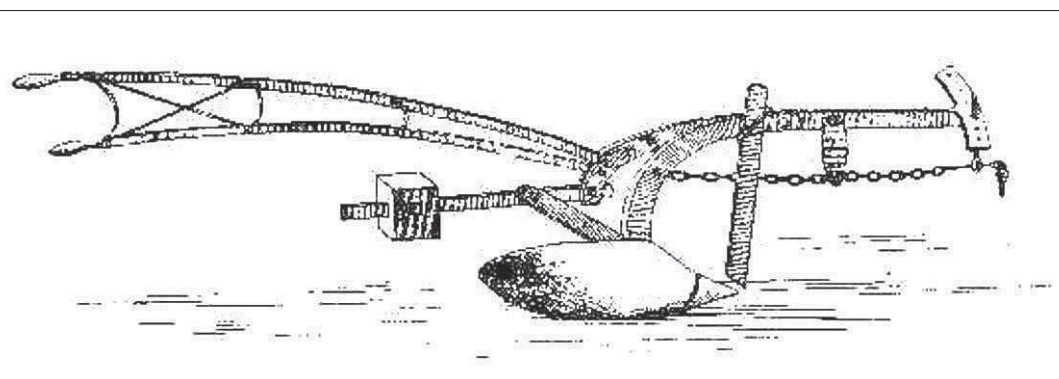
PLUSSA -erbjudande

Gröna vindruvor **1,69** /ask
500 g, Kärfria (3,38/kg) Utan Plussa-kort (3,98/kg) 1,99/ask

Blå länkkorv **3,00** /2 pkt
580 g (2,59/kg) Utan Plussa-kort (4,12/pkt) 2,39/pkt

Framtidens elförsörjning blir rökfri.

The StumpJump sparade många svordomar.

Citylivs

MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

En sex timmar lång kavalkad av idrott, sång, musik och komik

2008 års idrottsprestationer

IDROTTS GALA. Närmare 440 gäster på Idrottsgalan i Idrottsgården avnjöt i lördags en helkväll med mat, dryck och underhållning.

Och så fanns de så klart också på plats för att se huvudpersonerna ur den åländska idrottseliten premieras för sina prestationer för år 2008.

Maratonlöparen **Janne Holmén** blev den stora vinnaren på Idrottsgalan som gick av stapel i lördags kväll. Han bevisade ytterligare en gång sin storhet inom den åländska idrotten, då han tog hem priset i både i kategorierna årets prestation och årets manliga idrottare.

Han kunde dessvärre inte hämta utmärkelserna personligen eftersom han just nu befinner sig på träningsläger i Kenya.

Även Jomala IK:s damvolleylag var nominerade i två kategorier. Dels för årets prestation dels för årets lag, ett pris som de också vann.

– Vi är jätteglada och det betyder mycket för oss, sa flera ur det segrerussiga laget.

Utmärkelsen för årets kvinnliga idrottare gick till golfaren **Jenny Häggblom**, och hennes

tränare **Niklas Rajamäki** fick även han ta emot ett pris, det för årets ledare.

Från vakt till pristagare

Årets genombrott tilldelades fotbollsspelaren **Wilhelm Ingves** som hade ett lyckosamt år 2008. A-lagsdebut i IFK Mariehamn, mål i Tipsligan och i landslaget samt intresse från storklubbar ute i Europa.

– Förra året jobbade jag som ordningsvakt på Idrottsgalan för att samla in pengar till Finström som jag spelade för. Inte trodde jag då att jag skulle få ta emot ett pris följande år. Jag är jätteglad att IFK trodde på mig och nu gäller det bara att göra ännu mer mål denna säsongen, säger han.

Även tidningen Ålands bragdguld delades ut under galan och det gick till **Fredrik Fredlund** som tog EM-guld i Pro stock race 2008. Han fanns inte på plats för att ta emot utmärkelsen eftersom han just nu befinner sig i USA där han just tagit licens.

Text: **MARIA NYKVIST**
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: **ANDREAS DIENERT**
andreas.dienert@nyan.ax

Hederspris. Ålands radios Roffe Lindqvist-pris gick till Rita Mattson för hennes idoga arbetet med att samla in pengar till idrottsrörelsen på Åland.

– Herre jösses jag är helt överväldigad. Fast jag har ju efterlyst ett sånt här pris i flera år, sa hon med glimten i ögat då hon tog emot priset av Ålands radios sportredaktion.

Fakta/Och priserna gick till...

Årets idrottskvinna

Jenny Häggblom
(Nominerade: Marcela Sandvik, Erica Granesäter, Jenny Häggblom)

Årets idrottsman

Janne Holmén
(Ove Lehto, Fredrik Fredlund, Janne Holmén)

Årets idrottslag

Jomala IK damvolley
(Team Paf, IFK Mariehamn Bowling, Jomala IK)

Årets idrottsprestation

Janne Holmén
(Jomala IK damvolley, Daniel Sjölund, Janne Holmén)

Årets idrottsledare

Niklas Rajamäki
(Tony Asumaa, Christian Johansson, Niklas Rajamäki)

Årets genombrott

Wilhelm Ingves
(Johanna Fellman, Jenny Häggblom, Wilhelm Ingves)

Seklets prestation för idrottsrörelsen

Lars Porko, Paf

Årets idrottskompis

Eivor Sundman, Sunds IF

Det delade även ut Eckerös resestipendium som gick till IFK Mariehamns ungdomshockey och Viking Lines resestipendium till Ålands segelsällskaps ungdomssektion.

Fullt ös. Närmare sex timmars underhållning med allt från Queenmedley av musikinstitutets elever en modevisning av de tidigare öpselskläderna, stand up av den svenske komikern Lasse Karlsson, samt uppvisning av karateklubben Okawa. Det var dessutom en nyhet för i år att föreningar fick en chans att visa upp sig. Och när kvällen började lida mot sitt slut dansades det hej vilt framför scen.

Stressigt. Jomala IK:s volleyboll damer hann precis spela klart den allsvenska matchen mot Göteborg på lördags eftermiddagen, svira om och bege sig till Idrottsgalan för att ta emot priset för årets idrottslag.

har nu gått till historien

Årets kvinnliga. I konkurrens med EM-guldmedaljören i styrkelyft Marcela Sandvik och FM-silvermedaljören i simning Erica Granesäter tog golfaren Jenny Häggblom hem priset för årets kvinnliga idrottare.

Kupp. Årets idrottsledare Niklas Rajamäki passade på att "kuppa" när han var uppe på scenen för att ta emot sitt pris. Golfaren Anna-Karin Salmén som jobbade med att arrangera Idrottsgalan kallades upp på scen för att ta emot en present och gratulationer från Ålands golfklubb efter sin bedrift att avancera till Europatouren.

Bra ledare. IFK Mariehamns fotbollsdamers tränare Ubbe Truedsson kanske aspirerar på 2009 års idrottsledarepris. Han har börjat året bra i vilket fall. Under söndagen vann hans lag en svensk-finsk turering i Eckeröhallen.

Rock n' roll. När klockan hade passerat midnatt och som avrundning på en fullspäckad kväll, innan gästerna begav sig vidare till efterfesten på Indigo, så rockade många nostalgiska loss till hårdrockcovers framför scenen. Idrottsministern Britt Lundberg var en av dem.

IFK-truppen. Pristagaren för årets genombrott Wilhelm Ingves gick på galan med Paulus Arajuuri och Johan Carlsson, två av klubbkamraterna i IFK Mariehamn.

EM-medaljörer. Både Marcela och Kenneth "Kenta" Sandvik fick ta emot prispengar och pokaler i kategorin för de internationella framgångarna de haft på EM under 2008.

Guldmedaljör. Styrkelyftaren Ove Lehto var nominerad i kategorin årets manliga idrottare, ett pris som i år gick till Janne Holmén. Men Lehto gick inte lottlös från galan utan uppmärksammades för sina internationella prestationer och fick prispengar och pokal för sitt VM-guld i somras. Med på galan fanns flickvännen och styrkelyftaren Sandra Lönn.

Besegrade. IFK Mariehamns bowlinglag som var nominerade i kategorin Årets idrottslag fick se sig besegrade av Jomala IK:s volleybolltjejer.

Maria Nykvist
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

” Förra idrottsgalan jobbade jag som ordningsvakt för att samla in pengar till Finström, i år får jag ta emot pris.

WILHELM INGVES NÄR HAN FÅR UTMÄRKELSEN ÅRETS GENOMBROT

Dubbla mästerskap i Jomalaspåren

Ålands snabbaste. Lennart Holmström är just i kast med att ge sig ut på den tio kilometer långa sträckan. Väl i mål räckte tiden på drygt 26 minuter till att bli åländsk mästare och femma i NÅID-mästerskapen.

SKIDOR. Johanna Fellman inledde NÅID-mästerskapen i Jomala i fredags med att försvara de åländska färgerna när sprintdistanserna avgjordes.

Och på lördagens individuella sträckor tog Lennart Holmström hem de åländska mästerskapen på sträckan över tio kilometer.

Det är inte så ofta IF Fram-åkaren Johanna Fellman har tid och möjlighet att skida på Åland eftersom hon numera bor och studerar vid idrottsgymnasiet i Vörå.

Men i fredags var det dags i Nyland och Åbolands idrottsdistriktsmästerskap, som lockade över 100 skidåkare till skidskyttecentret i Jomala. Ett genrep till FSS-mästerskapen som hålls i Jomalaspåren nästa vinter.

I damernas sprint över 600 meter i 18-årsklassen körde hon snabbast i både kval och final. Sju sekunder var segermarginalen till tvåan **Janina Forsman**, Österby SK i kvalet. Något mindre, fyra sekunder, var hon före samma tvåa i finalen.

–Det var lite trögt i starten i finalen men det var skönt att få sig en riktig genomkörare innan landslagsgranskningen som jag ska till imorgon (läs lördag). Det var också roligt att tävla mot mina klasskompisar och dessutom på Åland, säger hon.

Landslagsgranskning

Fellman var även anmäld till lördagens tävlingar där de

individuella sträckorna avklarades, men blev i sista stund kallad till landslagsgranskning och dubbla tävlingar i skidskytte i Tavastehus.

Men det fanns andra ålänningar som tävlade på lördagen. Och då avgjordes även de åländska mästerskapen i klassisk stil.

Med tiden 26.04 minuter var Lennart Holmström, JIK, snabbast av de åländska herrarna på den tio kilometer långa sträckan. Tiden räckte till en femte plats totalt.

Tvåa efter Holmström blev **Markus Karlsson**, JIK, på tiden 26.48, och som tredje ålänning i mål var **Henrik Söderström**, LUJA, på tiden 28.16 minuter.

Regn och blåst

Lördagen började dock oroväckande med regn och hård blåst, men spåren vid skidskyttecentret var dock så välpreparerade att det inte kändes av.

–Nej, det gick undan ändå. När spåren är så bra tänker man inte på att det blåser så, säger **Stig Orre**, IFK, som klockades för tiden 14.41 på de fem kilometerna han körde i H50, vilket var snabbaste ålänning i klassen och tredje tiden totalt.

Snabbaste ålänning i H40 var **Stefan Mattsson** på tiden 29.21, vilket var fjärde tid i klassen.

Bland de yngre åkarna var det **Jenny Fellman**, IF Fram, som hade den mest framstående placeringen med sin andra plats i D12 och där sträckan var över 2.5 kilometer.

Tvåa. Markus Karlsson fick ge vika för Lennart Holmström i H21-klassen och kom i mål som andra ålänning på en total sjätteplats, 44 sekunder bakom Holmström.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: **ANDREAS DIENERT**
andreas.dienert@nyan.ax

SKIDNING

NÅID-mästerskapen

Sprint

D12, 0,3 km, a-final
1) Sundman Josefina, IK Trissan, 1:05:00, 2) Fellman Jenny, IF Fram, 1:08:00

D18, 0,6 km, a-final
1) Fellman Johanna, IF Fram, 1:44:00

Individuella sträckor

H10: 2,5 km

1) Lindholm Kevin, Lovisa Tor, 9:53 6) Johansson Alex, Lemlands IF, 15:53

D 10: 2,5 km

1) Höglund Camilla, IF Sibbo-Vargarna, 9:43, 11) Johansson Clara, Lemlands IF, 18:00

D12: 2,5 km

1) Sundman Josefina, IK Trissan, 8:15, 2) Fellman Jenny, IF Fram 8:55

H14: 5 km

1) Sundman Edvard, IK Trissan, 14:48, 12) Holmström Isac, Jomala IK, 19:10

H50: 5 km

1) Rosenlund Tom, Pargas IF, 13:35, 3) Orre Stig, IFK Mariehamn, 14:41

H40 : 10 km

1) Paavola Jari, Pargas IF, 25:53, 4) Mattsson Stefan, Jomala IK, 29:21, 6) Ekblom Bo, IFK Mariehamn 39:34

H21: 10 km

1) Lindroos Erik, Pargas IF, 24:20, 5) Holmström Lennart, Jomala IK, 26:04, 6) Karlsson Markus, Jomala IK, 26:48, 7) Söderström Henrik, Lumparlands UJA, 28:16

Kuismala får konkurrens i MyPa

FOTBOLL. Målvakten **Mika Johansson** förstärker Tipsligalaget MyPa. Johansson har skrivit på ett 1+1-årigt kontrakt med klubben och kommer att dela på målvaktansvaret med **Antti Kuismala**.

Johansson har tränat med MyPa sedan i december. Förra säsongen stod han i målet för Atlantis. 24-åringen har också representerat HJK, Jokerit och Veikkolan Veikot.

–Nu känns det ganska bra när avtalet är ingått. Jag behöver inte längre tänka på det, utan kan koncentrera mig på att träna och spela för fullt, sade Johansson. (FNB)

Sportens kom ihåg

Basket Åland: Killarnas träning måndag och onsdag vid Ytternäs skola 20.00-22.00. Nya spelare välkomna. Fortfarande chans att komma med i öspelslaget. Mer info ring Andy 04573429202.

Hockeyskola/lekis: Lördagar 11.00-12.00. Ta med det du har i utrustningsväg. Alla nya som gamla välkomna.

JIK:s motionsvolleyboll (mixed): Startar igen i Vikingahallen torsdag 20.30 - 22.00. Vi spelar för att det är kul! Välkomna. Ev förfrågningar 0400791014.

Joker dart: ÅM i 501 arrangeras lördag 31 januari 15.00. En öppen tävling för boende på Åland, man behöver inte vara medlem. Anmälan senast 23 januari till Stefan Björklund: stefan.bjorklund@aland.net, 04573427676 eller på klubbens anslagstavla.

Volleyboll: Distriktsdo-markurs i volleyboll 31 januari-1 februari. Arrangeras i samarbete med ÄVF och NIG-09. Kursledare Klas Hejdenberg. Info och anmälningar till Sandra Ekström: sandra.ekstrom@aland.net, 040-8455896/22896

ÅID-cykel: Vårmöte fredag 30 januari 19.00, på Dinos. Program: Prisutdelning. Anmälan till Harry Rönnberg, tel. 23226, senast den 28 januari.

ÅID-fridrott: Funktionärsutbildning, Steg 1, onsdag 11 februari 19.00-21.30 i Vikingahallen, Jomala. Anmälningar till Jocke Roiha, senast 06 februari, per e-post : jocke.roiha@aland.net.

ÅID-skidor: Intresserade skidåkare för gemensam resa till Botniavasans (53km) 8 februari omedes kontakta Stig 0405935444 el Lennart 0408657070 senast 28 januari.

Ålands GK: Vinterträning i Vikingahallen för ÅGK-medlemmar. Slagträning till och med 29 mars på söndagar 18.30-20.00. Ring kansliet tfn 41500 för bokning av matta.

ÅMK-folktrace: Möte på klubben söndag 1 februari 14.00. ALLA upp. Kom ihåg medlemsavgiften till MK Orion i kr. Vid frågor ring Åse kvällstid 38908

ÅSSF-skytte: Gubbdagis är öppet som vanligt måndagar 13.00-15.00.

Första segern för Jomalas herrar

ALLSVENSKAN, HERRAR
JOMALA IK 3
ENGELHOLM 1
 (22-25, 25-13, 25-17, 25-19)

JOMALA IK 2
FÄLADEN 3
 (22-25, 25-23, 22-25, 28-26, 11-15)

VOLLEYBOLL. Det var två motståndarlag i nivå med Jomala IK som gästade Vikingahallen i helgen. Och i lördagens match mot Engelholm kom så också de första poängen. Och de var så när att JIK plockade totalt fyra men söndagens match mot Fäladen fick ett snöpligt slut.

Jomala IK fick efter tre helger med dubbla förluster i vardera äntligen en seger med sig. En övertygande sådan dessutom även om det började en aning motigt med förlorat första set i lördagens match mot Engelholm.

Därefter var det inget snack om saken och segermarginalen i seten – tolv, åtta och slutligen sex bollar, talar sitt tydliga språk.

–Spelet var lite upp och ner och vi är inte med i början. Jag förstår inte varför men det är väl antagligen något som sitter i huvudet. Det är svårt att spela när vi har sådana svackor, men därefter kom vi i gång och visade vi var det bättre laget. Det kändes riktigt skönt att få vinna och bryta förlusttenden, säger JIK:s lagkapten **Marcus Påvals** som var JIK:s bästa poängplockare i matchen med 21 poäng följt av **Mikael Donning** på 15.

Höll inte undan

I matchen mot Lundalaget Fäladen såg målet om att ta dubbla hemmasegrar ut att bli verklighet. Även om skåningarna sedan tidigare hade två allsvenska segrar

Reda ut svackorna. Jomala IK:s herrar tar timeout för att få ordning på det femte och avgörande setet mot gästade Fäladen. Dessvärre var lundalagets ryck i början av setet ointagligt för ålänningarna som efter en jämn kamp fick se sig besegrade.

Foto: ANDREAS DIENERT

med sig jämfört med JIK:s noll så var det två jämbördiga lag som stod på plan igår förmiddag. Matchen startade dock likt den mot Engelholm med setförlust. Men JIK kom i gång med sitt spel och lagen följdes därefter åt genom hela matchen.

JIK hade dock lägen att ta greppet om matchen vid flera tillfällen men Fäladen lyckades alltid äta upp förslaget och matchen kom att bli en femsetare.

–Det var den sista lilla skärpan som fattades idag (läs igår). Så många indivi-

duella misstag som vi gjorde i sista set har man inte råd med och vi hamnade direkt i underläge. Vi spelade väl relativt bra men vi måste bli jämnare, säger Påvals som även i den andra matchen var JIK:s bästa poängplockare med 25 stycken, lika

många noterades Donning för.

Nu följer ett uppehåll fram till den 7 februari innan Lidingö gästar Vikingahallen.

MARIA NYKVIST
 maria.nykvist@nyan.ax
 tfn 528 478

TABELLEN

Herrallsvenskan					
RIG Falköping	6	6	0	18 - 2	12
Lidingö	6	5	1	16 - 7	10
RIG Falköping B	6	4	2	14 - 7	8
Bromma	6	3	3	12 - 12	6
Fäladen	6	3	3	11 - 14	6
Norrköping	6	2	4	8 - 16	4
Jomala	6	1	5	8 - 16	2
Engelholm	6	0	6	5 - 18	0

POÄNGLIGAN

1. Anders Hellvig, Lidingö SK, 109 poäng
 8. Marcus Påvals, JIK, 76
 10. Mikael Donning, JIK, 65

Dubbla förluster i damallsvenskan

ALLSVENSKAN, DAMER
JOMALA IK 2
GÖTEBORG 3
 (22-25, 23-25, 25-16, 25-13, 12-15)

JOMALA IK 0
RIG FALKÖPING B 3
 (17-25, 22-25, 21-25)

VOLLEYBOLL. Jomala IK fick efter en lång femsetare ge vika för Göteborg i lördagens allsvenska match hemma i Vikingahallen. Dessvärre sög den så mycket på krafterna att de i söndagens möte med Falköping inte orkade skapa något eget spel.

Jomala IK: s damer inledde mot Göteborg i helgens två hemmamatcher. Och efter att ha förlorat de två inledande seten, som JIK stundtals hade sexpoängsövertäget i, såg det ut som JIK höll på att koppla greppet om matchen.

Setsiffrorna 25-16 och 25-13 visar att Jomala var klassen bättre än gästerna och fick bra ordning på sitt spel. Men när det kom till femte och avgörande set tappade de bort det.

–Det var ändå en jämn match och när man har käm-

Tung förlust. Det var trötta JIK-spelare som gick ut på planen i Vikingahallen på söndag eftermiddag för att möta Falköping. Femsetaren från dagen innan hade satt sina spår och trots att tjejerna lämnade Idrottsgalan i tid på lördagskvällen kändes benen tunga berättade JIK-spelaren Sandra Ekström efter matchen.

Foto: ANDREAS DIENERT

pat sig igenom den är det en sådan förlust man kan ta, säger JIK-spelaren **Sandra Ekström**, som tillsammans med **Erika Johansson** och **Pia Saku** var bästa poängplockaren av JIK-spelarna under matchen med 14 poäng.

Trötta spelare

Hon menar att sedan de glidit igenom sin division I-zon utan några större problem står de nu inför en ny utmaning, att klara av att acceptera att det inte är lika lätt att vinna utan

att de kommer att åka på förluster.

En förlust som hon däremot grämer sig över och som kom dagen därpå, igår söndag, var när RIG Falköping från det svenska volleybollgymnasiet, stod för motståndet. Ett lag som är med och fajtas i toppen av tabellen.

–Vi fick inte i gång något spel och de utnyttjade våra svagheter. Dessutom var vi nog trötta i benen från gårdagen (läs lördagen). Mycket på grund av matchen mot Göteborg men

TABELLEN

Damallsvenskan					
Hylte	6	6	0	18 - 1	12
Halmstad	6	5	1	17 - 10	10
RIG Falköping B	6	4	2	14 - 6	8
Göteborg	5	3	2	10 - 8	6
Skellefteå	6	2	4	9 - 12	4
Jomala	6	2	4	8 - 14	4
Tierp	5	1	4	4 - 12	2
IKSU	6	0	6	1 - 18	0

POÄNGLIGAN

1. Sara Forsberg, KFUM Skellefteå VBK, 95 poäng
 14. Pia Saku, JIK, 49
 18. Sandra Ekström, JIK, 44

också lite grann för att vi var på Idrottsgalan för att emot årets lag-pris, säger Ekström.

Drillat motstånd

Samtidigt vill hon inte enbart skylla på eget dåligt spel utan menar att motståndet, särskilt under söndagen, var av hög klass.

–Man märker att tjejerna från Falköping har blivit riktigt drillade i skolan så en eloge till dem för att de spelar så pass bra, säger hon.

Härnäst väntar Tierp hemma den 8 februari efter två veckors uppehåll.

MARIA NYKVIST
 maria.nykvist@nyan.ax
 tfn 528 478

Poängplockare. Erika Johansson, Tina Danielsson och Pia Saku var taggade framme vid nät under lördagens match mot Göteborg. Dessvärre lyfte sig gästerna i femte och avgörande set och plockade med sig två poäng hem till den svenska västkusten.
 Foto: ANDREAS DIENERT

Gör internationell debut i de olympiska spelen

Säker i spåret. Utan några större problem prickade Johanna Fellman förstaplatsen i både kvalet och sprintfinalen. Hon hann dessvärre inte med mer tävlande på Åland eftersom landslaget kallade. Foto: ANDREAS DIENERT

En ny topplacering säkrade landslagsplatsen

SKIDSKYTTE. En seger och två andraplatser på skidskyttetävlingar på juniorlandslagsnivå. Med de toppresultaten säkrade IF Fram-åkaren Johanna Fellman en biljett till ungdoms-OS i Polen i mitten av februari.

Lite drygt 30 tävlingar har hon hunnit med för ungdomslands-

laget det senaste året. I helgen som gick åkte hon de två sista granskningstävlingarna för att ha chans att ta sig till ungdoms-OS i Polen för skidskyttar. Det är de tre bästa resultaten från alla tävlingarna som räknas. Tidigare hade hon en seger och en andraplats. Siktet inför helgen tävlingar i Lapua Cup i Tavastehus var därför inställt på pallen. Och trots lite problem med

skytten lyckades hon placera sig som nummer tre på lördagen. Men det var tack vare söndagens andraplats som hon säkrade platsen till spelen som avgörs vecka åtta.

– Skidskytte är ju lite oförutsägbart och jag var lite tung i benen på lördagens tävlingar efter att ha kört sprinten i NAID-mästerskapen i Jomala. Men idag (läs igår) kän-

des det mycket bättre, säger hon.

Internationell debut

Och med snabba skidor i söndagens tiokilometerslopp lyckades hon trots fem bom, vilket innebar fem straffminuter, ändå ta sig in som nummer två. Och tillsammans med de tidigare placeringarna tar hon sig nu till sin

första internationella tävling någonsin.

– Det är roligt att jag gör internationell debut på ett ungdoms-OS. Men jag har inte så stora krav och förväntningar på mig själv, jag ser det som en bra erfarenhet, säger hon.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Rätt tips

Lotto

1, 7, 11, 22, 27, 28, 34
Tilläggsnummer: 9, 14, 25
Vinstprognos: 7/-, 6+1/10.571,50 (21), 6/1.591,80, 5/41,40 4/10,40.

Joker

3 7 4 1 1 2 8
Vinstprognos: 7/-, 6/67 000,20 (1), 5/5.293,10, 4/513,90, 3/53,00, 2/11,40

Viking Lotto

9, 10, 16, 18, 27, 45
Tilläggsnummer: 26, 38
Lyckonummer: 30
Vinstprognos: 6/1.825.247,20 (1), 5+1/13.566,70, 5/882,00 4/20,20, 3/4,70.

V75, Åbo

I/10, II/10, III/1, IV/12, V/2, VI/6, VII/12.
Strukna: I/7, III/12, IV/4,10, V/5, VI/8,10
Vinstprognos: 7/17,80 (32.616), 6/-, 5/-

V75, Halmstad

I/1, II/5, III/3, IV/5, V/1, VI/4, VII/5.
Strukna: II/2, III/6, IV/7, V/7, VII/11.
Vinstprognos: 7/29.543,00 kr (1.716), 6/128 kr, 5/13 kr.

Stryktipset

X12 1X2 211 2111
Vinstprognos: 13/5.796,40 (27), 12/119,30 11/9,70 10/2,30

Mattias Wiklöf till Ljungskile?

FOTBOLL. Enligt Gefle Nyhetsbyrå kan Mattias Wiklöf kan vara på väg till Ljungskile SK som åkte ur Allsvenskan i höstas.

– De hörde av sig i veckan och det lutar åt att jag kommer att träna med dom snart, säger Wiklöf till tidningen som menar att han är ute efter en nytändning efter en säsong i IFK Mariehamn.

Blir det inte Ljungskile lutar det åt Brage eller hans tidigare klubb Sandvikens IF.

– Det är också ett alternativ. Klubben har varit i kontakt med mig. Jag stänger inga dörrar nästans, fortsätter han.

I intervjun konstaterar reportern att Åland är ett avslutat kapitel för Wiklöf, trots att han trivdes på Åland valde han att inte fullfölja sitt tvåårskontrakt.

– Jag kommer att vara tjänstledig från IFK Mariehamn det

här året. På ett sätt känner jag stort vemod. Jag har utvecklats både som spelare och som människa. Jag anpassade mig snabbt till spelet, och jag har blivit starkare och mer taktiskt driven.

Och som Nyan tidigare rapporterat hänvisar Wiklöf flytten även i denna intervju till personliga skäl.

– Det är väldigt personligt, det har inget med IFK Mariehamn att göra och det är ingen Ålandsrelaterad händelse. Det finns ingen schism mellan mig och föreningen. Mer än så kan jag inte säga, inte just nu i alla fall. (mn)

Superettan. Enligt Gefle Nyhetsbyrå verkar Mattias Wiklöf vara på väg till Ljungskile SK, där en gång i tiden en annan före detta IFK-are spelade: målvakten Ulf Kortesiemi.

Arkivfoto: VILLE VUORINEN

KuPS värvade makedonier

FOTBOLL. Tipsligalaget KuPS skrev på fredagen ett kontrakt med 19-åriga makedonska yttaren Betim Aliju. Kontraktet gäller till hösten. Aliju testades av Kuopiolaget

i en veckas tid och övertygade träningsledningen.

– Jag tror att jag utvecklas i den finländska ligan och att det här är ett steg framåt i karriären, säger ynglingen. (FNB)

IFK Mariehamn vann fotbollsturnering

FOTBOLL. IFK Mariehamns damlag, under ledning av Ubbe Truedsson, vann finalen i Damälvan som spelades i Eckeröhallen i helgen.

Motståndet då stod Skogås/Trångsund för och med Lisa Klingbergs två mål i finalmatchen, som slutade just 2-0, vann IFK den tio lag stora turneringen. (mn)

VÅSC fixade oavgjort

DIVISION III, damer	
TPS 2	4
VÅSC	1
USB	2
VÅSC	2

INNEBANDY. Våscs division III-damer spelade två matcher i Åbo i lördags. Först ut var TPS 2 men de blev för svåra för åländskorna som förlorade med klara 4-1. I matchen senare under dagen mötte de USB och då gick det bättre och Våsc klarade oavgjort 2-2 och fick därmed med sig en poäng hem. (mn)

NGD åkte på storstryk

DIVISION I	
CLASSIC II	12
BK NGD	2
(5-1, 5-1, 2-0)	
LOSB	8
BK NGD	1
(1-0, 6-0, 1-1)	

INNEBANDY. Tabellfyran Classic II utklassade gästande BK NGD när lagen möttes i Tammerfors i lördags. Siffrorna skrevs till hela 12-2, och det var Jenny Engblom som stod för båda de åländska målen.

I gårdagens bortamatch i Lohja mot LoSB blev det en förlust med nästan lika stora siffror, 8-1. NGD:s mål i den matchen gjorde Sandra Vesterlund.

I och med storförlusterna ligger NGD oförändrat kvar på jumboplats i tabellen med fyra poäng på elva spelade matcher. (mn)

Ny förlust för IFK handboll

DIVISION IV, DAMER	
IFK MARIEHAMN	16
BOLLSTANÅS	21

HANDBOLL. IFK Mariehamns handbollsdamer tog i lördags emot Bollstanås hemma i Baltichallen. Det blev dessvärre förlust för division IV-laget med fem måls poängskillnad, 16-21.

Med den förlusten ligger IFK kvar på tabellens sjunde plats. Närmast väntar ytterligare en hemmamatch då Fjärdhundra gästas den 7 februari. (mn)

Bästa juniorbowlarna korade

BOWLING. I junior-ÅM som avgjordes i Idrottsgården i lördags gjorde 21 bowlare upp i tre olika klasser. I den för de äldre juniorerna födda 1990 eller senare vann Petra Åkerblom finalen över Petra Söderblom.

I dito pojkklass vann Tony Miiros finalen mot Lucas Gustavsson och för de yngre killarna födda 1994 och senare fick Frank Röholm se sig besegrad av Viktor Sundberg i finalen. (mn)

Fredrik Appel till U18-landslaget

FOTBOLL. IFK Mariehamns Fredrik Appel har blivit kallad som reserv till Finlands U18-landslag. Matcherna han kan bli aktuell för spelas i Istanbul den 9 och 11 februari och motståndet står Turkiet för. (mn)

En blandning av lera och potatisstärkelse kan ersätta plastfilm i pappersförpackningar, hoppas forskare på Karlstads universitet, som tagit patent på metoden. Plastfilm används för att skydda pappersförpackningar från fukt, till exempel om de innehåller livsmedel. Men plastfilm görs av olja.

riksnytt

Elevantalet sjönk i finländska skolor ifjol. Det var för första gången på flera år som elevantalet sjönk i utbildningar som leder till examen, framgår det av uppgifter från Statistikcentralen.

En bråkdel av brottmålen upptar de flesta domarna

HELSINGFORS. Behandlingen av omfattande brottshärvor binder domstolarna på ett ohållbart sätt.

Situationen är speciellt svår i Helsingfors tingsrätt, där över hälften av domarna som arbetar med brottmål är upptagna med stora brottshärvor. Det leder till att andra brottmål får vänta.

–Det här är ett problem. Vi borde skippa rättvisa för alla på ett likvärdigt sätt, säger lagman **Eero Takkunen** vid Helsingfors tingsrätt.

Det är klienterna som lider mest av situationen.

–Folk får inte sina ärenden snabbt behandlade, rättegångskostnaderna blir alldeles omöjliga och avgörandena dröjer. Det skulle ligga i allas intresse att ärendena behandlades så snabbt och effektivt som möjligt.

Handläggningen av stora brottfall kan gå lös på hundratusentals om inte miljontals euro i löner och andra kostnader. Ett annat problem är att domarna blir trötta.

De stora brottmålen, oftast ekonomiska brottshärvor, utgör en andel på ungefär en och en halv procent av alla brottmål vid Helsingfors tingsrätt. Trots det är 21 av domarna, alltså 52 procent, upptagna av de här fallen.

Flera månader i rätten

Mest oroande är att antalet

Stora fall. De stora brottmålen utgör cirka 1,5 procent av alla brottmål vid Helsingfors tingsrätt, men sysselsätter 52 procent av domarna. Bilden är från tingsrätten i Mariehamn. Foto: JONAS EDSVIK

stora brottfall har ökat klart. Antalet huvudförhandlingar som är minst en vecka långa har i Helsingfors nästan fördubblats varje år de tre senaste åren.

Som längst satt man i fjol i rättsalen i 45 veckor, alltså drygt tio månader. Därtill kommer all den tid som användes för beredningen och för att färdigställa domen.

–Det här betyder i praktiken att två domare är fast i två år,

berättar Takkunen.

Behandlingen av omfattande brottmål skulle kunna snabbas upp om fallen förbereddes bättre innan de anhängiggjordes i tingsrätten. Här har polisen och andra förundersökningsmyndigheter en nyckelroll. Också vid domstolen borde beredningen vara effektivare än den är i dag.

Beklagligt ofta kommer halv-färdiga mål till tingsrätten.

–Enligt våra domare är en mycket stor del av målen i själva verket sådana där undersökningen fortsätter ännu under huvudbehandlingen, säger Takkunen.

Han betonar att något måste göras åt behandlingstiderna för omfattande brottmål. Det finländska rättsväsendet tål inte mammuträttegångar i Win Capita-stil, som kan ta tusen dagar eller mer att behandla. (FNB)

Modern mobil tål inte kyla

STOCKHOLM. Det kan räcka med att temperaturen sjunker till några plusgrader för att batteriet i en mobiltelefon ska bli för svagt och telefon lägga av att fungera.

–Bor man i ett land med mycket kyla och fukt borde det vara något som återförsäljarna informerar om, tyck-

er Konsumentverkets jurist **Marek Andersson** i Dagens Nyheter.

Enligt bruksanvisningen bör man hantera Nokitelefoner i temperaturer mellan 15 och 25 plusgrader. Konkurrenterna Sony Ericsson, Siemens och LG uppger att deras telefoner klarar minus 10 till plus 55 grader.

Den nyare typen av tele-

foner med enbart en tryckkänslig teckenruta i stället för knappsats, till exempel Apples Iphone, är också temperaturkänsliga. Apple skriver i sin bruksanvisning att man bör använda telefonen i lägst 0 och högst 35 plusgrader.

Återgår

Nokia som verkar ha de mest temperaturkänsliga telefoner-

na kommenterar problemet så här i Dagens Nyheter via sin kundservicechef **Anders Larsson**:

–Skälet till att vi skriver så är att om telefonen utsätts för extrem kyla kan viss prestanda försämrats, till exempel blir displayen seg. Men när telefonen återgår till normal temperatur fungerar den som vanligt igen. (FNB-TT)

Ekonomi

Redan tusentals samtal till konsumentrådgivningen

HELSINGFORS. Den riksomfattande konsumentrådgivningen har snabbt blivit populär. Under de tre första veckorna har rådgivningen fått ta emot över 6000 telefonsamtal. De flesta frågorna har gällt bostads-, bil- och hushållsmaskinaffärer.

Rådgivningen ger både konsumenter och företag information om konsumentens rättigheter och medlar också i tvister mellan konsument och

företag. Däremot behandlar rådgivningen inte tvister mellan privatpersoner och inte heller strider som berör bostadsaktiebolag.

Konsumentrådgivningen flyttades från kommunerna till staten vid årsskiftet. Samtidigt övergick de heltidsanställda kommunala konsumentrådgivarna i magistraternas tjänst.

Svenskspråkiga kunder betjänas på numret 071 873 1902 och rådgivarna tar emot samtal varje vardag klockan 9–15. (FNB)

Även på nätet. På internet hittar man den svenskspråkiga konsumentrådgivningen på adressen <http://www.kuluttajavirasto.fi/sv-FI/konsumentradgivare/>

Världen just nu

BBC vägrade sända vädjan för Gaza

LONDON. Den brittiska rundradion BBC utsattes under veckoslutet för hård kritik för sin vägran att sända biståndsorganisationernas vädjan om humanitär hjälp till Gaza. Också den brittiska regeringen anslöt sig till kritikerna.

BBC framhåller att den skulle äventyra sin opartiskhet om den sände vädjan. Enligt bolagets talesman **Caroline Thompson** är det bästa som BBC kan göra för offren att fortsätta att rapportera om människornas lidanden. Bolaget kan förlora folks förtroende genom att ge en bild av att det stöder den ena parten, säger hon.

Utvecklingsminister **Douglas Alexander** uppmanade i lördags BBC att sända vädjan. Alexander sade sig tro att lyssnarna och tittarna kan skilja på stöd för humanitär bistånd och partiskhet.

Också de brittiska muslimernas råd fördömde BBC:s beslut. Bakom vädjan står DEC-kommittén, som är en takorganisation för 13 biståndsorganisationer. Bland organisationerna finns bland annat Storbritanniens Röda Kors och Oxfam.

BBC:s beslut samlade under veckoslutet hundratals demonstranter utanför rundradiobolagets lokaler. (FNB-AFP-Reuters)

Israel mobiliserar antiloper

STOCKHOLM. Stridsflyg, infanteri, pansartrupper och tung elektronisk övervakning. Men inte nog med det. Nu har israeliska militären (IDF) mobiliserat mer djurisk kraft i kampen mot Hizbollah-rörelsen i södra Libanon – åtta antiloper på vardera över 500 kilo.

Djuren, Elandantiloper, är kända för sina skarpa horn och tänder – och för en imponerande förmåga att äta sly, buskar och annan vegetation.

Och det är just den senare egenskapen IDF är ute efter. Djuren har stationerats mellan det säkerhetsstängsel som löper längs Israels norra gräns och den internationella zonen. Där ska de se till att inga beväpnade motståndare har något att gömma sig bakom, skriver den israeliska tidningen Haaretz. (FNB-TT)

Spansk-fransk städning efter oväder

STOCKHOLM. Över 20 meter höga havsvågor, dödligt rasande träd, murar och tak, samt miljoner strömlösa hushåll och lamslagna kommunikationer. Sydvästra Frankrike och norra Spanien har mycket att röja och städa upp efter helgens vilda väder.

I Spanien revs elledningar ner av stormen och utlöste skogsbränder som räddningsstyrkor hade fullt upp med ännu på söndagen.

Sorgen efter lördagens oväder fokuserades på idrottsanläggningen Estadi de Beisbol i Sant Boi de Llobregat, strax norr om Barcelonas internationella flygplats utanför den spanska miljonstaden. Där krossades fyra barn till döds och ett tiotal skadades när metalltaket i lördags morse slets loss av starka vindar och drog med sig delar av de gjutna väggarna.

De basebollspelande barnen som hamnade under betongblocken var i tioårsåldern.

–Det var jättelika block, så stora stenar över så små barn. . . grät ett förtvilt vittne inför Barcelonatidningen La Vanguardias utsända på platsen.

Höga vågor

Ett tiotal andra stormrelaterade dödsfall rapporteras från runt om i Spanien och Frankrike. Bland annat dödades promenerande människor i Katalonien och Alicante av gamla murar som blåste ned över dem. I Frankrike omkom flera personer av fallande träd.

En sjöman omkom då ett portugisiskt lastfartyg hamnade i sjönöd utanför Galiciens kust i nordvästra Spanien. Längs samma kust, vid udden Matxitako, vräkte enligt spanska medier över 20 meter höga vågor in mot land.

På söndagen hade ovädet i försvagad form fortsatt till Italien. Men även på Medelhavets södra sida, i Algeriet, rapporteras de starka vindarna ha skördat liv under helgen.

Värst sedan 1999

I Frankrike har bland annat hundratusentals omkullvräta träd gjort att långt över en miljon abonnenter förlorat strömmen.

Elnätsoperatören ERDF har begärt hjälp från Storbritannien och Tyskland, men var på söndagen inte ens i närheten av att ha läget under kontroll – på en del håll fick man nöja sig med att köra ut dieselgeneratorer till folk, snarare än att få igång elen.

Operatörerna France Télécom och SNCF medgav också att varken telefonnäten eller järnvägstrafiken skulle kunna komma igång helt under söndagen.

Lördagens väder beskrivs i Frankrike som det värsta sedan katastrofstormen Lothar julen 1999. (FNB-TT)

Bergsbestigare omkom i Turkiet

ISTANBUL. Minst tio bergsbestigare har omkommit i ett snöskred i nordöstra Turkiet. Flera klättrare befaras därtill ha hamnat i en fålla under snön.

Myndigheterna tror att lavinen utlöstes av det exceptionellt varma vädret, som satte snömassan i rörelse. En grupp på sju bergsbestigare hamnade under snöskredet på Ziganaberget nära Svar-tahavskusten. Fem av dem kunde grävas levande fram ur snön och de vårdas nu på ett lokalt sjukhus, två av dem allvarligt skadade.

Lokala nyhetsmedia uppger att gruppen tillhörde en bergsbestigarklubb i grannprovinsen Trabzon.

Enligt myndigheterna är det möjligt att en eller två klättrare fortfarande saknas. (FNB-Reuters-AFP)

Liberaler med sten i skon?

■ **Är det inte lite** överkänsliga reaktioner på **Gun-Mari Lindholms** tal i Stockholm? Där det fanns antydning till kritik mot rådande politiska verklighet och konsekvenser, poängterade hon att det var hennes egna åsikter, inte Ålands officiella politik -det framgick ju?

Hennes tal var en lysande presentation av Ålands situation - då och nu... En utmärkt sammanfattning som borde få större spridning inte bara i Sverige, på Åland och Finland, utan också till omvärlden.

Kunskapen om förhållanden och villkor för vårt annorlunda landskap är ju fortfarande på en knappt mätbar nivå! Talet borde bladas in i alla ungers skolböcker, trötta politikernas agendor och vanliga människors post... Bravo, Gun-Mari Lindholm!

Guskelov att inte publiken blev insatt i den interna åländska politiken...

Franciskus

► MÖTEN

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige i Mariehamn **sammanträder i stadshuset tisdag 27.1.2009** kl. 19.00 för behandling av i föredragningslistan upptagna ärenden.

Föredragningslistan finns att läsa på stadens hemsida: www.mariehamn.ax under föredragningslistor och protokoll.

Mariehamn, 22.1.2009

Gunnar Jansson
Stadsfullmäktiges
ordförande

MARIEHAMNS
STAD

www.mariehamn.ax

► KUNGÖRELSER

Stadsplanering

STADSSTYRELSENS FÖRSLAG TILL NY STADSPAN OCH ÄNDRING AV STADSPAN

- Stadsplan för Öfvernas by, del av lägenheten Rnr 2:0 samt ändring av stadsplanen för stadsdelen Sveden, kvarter 26, tomt 1 och del av lägenheten Rnr 2:99 i Ytternäs by.

Planen innebär bl.a. att ett bostadsområde omfattande 44 tomter tas fram.

Stadsplaneförslaget är framlagt till påseende i stadskansliet under tiden 26.1-9.2.2009.

Eventuella anmärkningar mot förslagen bör senast 9.2.2009 kl.15.00 inlämnas till Stadsstyrelsen, PB 5, 22101 Mariehamn.

Upplysningar:
Stadsarkitektkontoret
tel. 531461

Mariehamn den 23.1.2009

Stadsstyrelsen

MARIEHAMNS
STAD

www.mariehamn.ax

Utflaggning. "Beklämmande är att landskampen mellan finländsk och svensk sjöfartspolitik fortsätter och turvis slår ut arbetsplatser och kommunala intäkter på den ena eller andra sidan av Ålands hav." skriver insändarskribenten. På bilden kapten Christer Edström vid ms Eckerös numera svenska flagga. Foto: ANDREAS DIENERT

Olycklig landskamp om utflaggning

■ **Det är allvarligt** och det finns samhällsrisker med att det åländska taxfriundantaget och avvikande sjöfartspolitik mellan Sverige och Finland utnyttjas i konkurrensytte mellan olika redier som försöker ta livet av varandra.

De drabbade blir de ombordanställda som får lägre lön och sämre arbetsförhållanden och kommunerna går miste om skatteintäkter som är nödvändiga för att upprätthålla servicen.

Att snusförsäljningen skulle vara en helt avgörande faktor håller inte. Förmodligen är snusdebatten

idag bara en liten susning om vad som är att vänta beträffande kommande debatt om konsekvenserna av tobaks- alkohol- och drogsador både fysiskt och ekonomiskt i samhället.

Media både på Åland och i omvärlden börjar allt mer fördjupa sig i problemen. De anställda bör idag få verklig faktainformation om orsaken till flaggbyten.

Avsikten med taxfriundantaget var att hela det åländska samhället skulle gynnas. Fortsätter arbetsplatser med löner och skatter att strömma ut kan

skatteundantagets berättigande ifrågasättas.

Beklämmande är att landskampen mellan finländsk och svensk sjöfartspolitik fortsätter och turvis slår ut arbetsplatser och kommunala intäkter på den ena eller andra sidan av Ålands hav. Ansvaret ligger på finländska och svenska myndigheter att se till att bägge länder och Åland får en rättvis del av de beskattningsbefriade inkomsterna.

Det är också Åland som inom EU upprätthåller skatteundantaget som gynnar Sverige, Finland och Estland lika mycket.

Inte gör oppositionspolitiker sjöfartsnäringen någon nytta heller när de påstår att landskapsregeringen är slö.

Nyligen var en svensk minister och diskuterade snus! Kanske borde man ännu mer rikta in sig på en rättvis sjöfartspolitik både i Sverige och Finland och trygga anställningar och förhindra skattebortfall.

Ingen kan väl påstå att sjöfartspolitikerna under de senaste 15-20 åren missgynnats. Varenda sittande landskapsregering har prioriterat sjöfarten, som alla vet att vi behöver.

Att det sen finns bittra företagsledare som vill skylla misslyckanden på landskapsregeringarna och förmå dem att lobba ytterligare har förekommit regelbundet, men det är dags att hålla sig till fakta.

Att i samma veva dra in golfbanebygget i sjöfartspolitiken går nog över de flestas horisont.

Fakta åt sjöfolk och kommuninvånare!

Sephia

NYANS ROS

...till **Ulrica Carlsson** på Power Club som enträget jobbar för ungdomens bästa på Åland - ungdomen Ålands framtid var rädd om den, satsa på dem det ger nog bättre pengarna tillbaka i framtiden en bankröran. Från Vi i **Haninge**.

...till **Tuula på Kantarellen**, som tog hand om våra kvarglömda matvaror. Hälsn. **Virrpannorna**.

Messa Nyan!
0457-323 4444

Jag önskar att jag hade endast ett ben!

■ **Med endast ett ben** skulle ingen människa begära att jag kunde springa speciellt snabbt, inte heller skulle man ifrågasätta mina behov av till exempel särskilda anpassningar av till exempel offentliga toaletter.

Mina vänner skulle, helt naturligt, vänta på mig när vi går på promenad - min protes skulle ju troligtvis inte vara som ett fulländat ben.

Jag har alla mina extremiteter i fullgott skick och mina styrorgan i hjärnan, för att synkronisera dessa för uppnå till exempel smidiga rörelser, är även de klanderfria. Däremot har jag ett neurologiskthandikapp som

utöver epilepsi även medför att bland annat min språkförståelse påverkas negativt.

Jag har levt med detta handikapp sedan tonåren utan att varken jag eller min omgivning känt till denna "dolda" funktionsstörning.

Ända sedan min epilepsi fastställdes har jag fått hjälp av en neurolog och för hitta den absolut bästa medicinska behandlingen för att "tämja" mina elektriska "eruptioner".

När jag med neurologen pratat om mina personliga erfarenheter och brister har nerurologen ofta känt sig tillkortakommen och jag remitterades för några år sedan till en psykolog. Psykologen,

som jag har träffat på Grelsby sjukhus, har lyssnat på mig och jag har fått mycket hjälp och stöd av denne. Däremot har det självklart varit svårt för psykologen att behandla mig neurologiskt.

Nyligen hade jag förmånen att få bli undersökt av en neuropsykolog i Åbo. Redan efter första träffen med en noggrann undersökning som visserligen tog många timmar, kunde neuropsykologen ge mig en preliminär förklaring till varför "jag är som jag är".

Det preliminära utlåtandet tycks dessutom överensstämma med resultat från medicinska undersökningar gjorda på mig för över 1/4-dels sekel sedan.

Varför skriver jag denna text?

Jag känner mig privilegerad och är tacksam för att jag fick denna förmån att resa till Åbo. Jag känner mig oerhört upprymd över den "sanning" som till slut uppdagats för mig - pusselbitarna faller på plats.

Visst är ett besked att "du har en funktionsstörning i auditiv perception", ett negativt sådant. Emellertid om du sätter det i relation till över 30 års osäkra funderingar förstår du min eufori.

Hans Andersson
Epileptiker

TV-programmet

måndag 26 januari

7.00 Gomorron Sverige [410959]
10.30-12.00 UR [410959]
13.00 Sports [32161]
13.05 Sportpegeln (R) [7749171]
13.50 Djursjukhuset (R) [7725591]
14.35 Docktämjaren (R) [4302249]
15.30 Gabrielle [75775]
FILM Svenskt drama från 1954. I rollerna: Eva Henning, Birger Malmsten.
17.00 Rapport [93959]
17.05 Gomorron Sverige
17.55 Kringkastingsorkestret möter Albrigtsen och Hoel (R) [7706794]
18.55 Sportnytt [5377249]
19.00 Rapport med A-ekonomi [39030]
19.10 Regionala nyheter [4090978]
19.15 Fråga doktorn [589442]
 Hälso- och sjukvård. Del 3 av 19. Brukar du glömma namn och har det hänt att du plötsligt inte kommer ihåg din egen kortkod? Programledare: Suzanne Axell.
20.00 Kulturnyheterna [73997]
20.15 Regionala nyheter [7103510]
20.30 Rapport med A-ekonomi [978]
21.00 Seriestart: Stormen [23572]
 Svensk dramaserie. Del 1 av 3. I samhället Eket är allt precis som vanligt då de mörka molnen tornar upp sig vid horisonten. Även 28/1, 1/2.
22.00 Programstart: Diplomaterna [171]
 Dokumentärserie. Del 1 av 6. Det handlar om medlemmar ur den diplomatiska kåren, de som med stort ansvar på sina axlar ska representera Sverige i möten med andra länder. Även 27/1, 29/1, 31/1.
22.30 Öga mot öga [442]
 Dokumentärserie. Del 1 av 8. En natt i september blir Sarah misshandlad - hon slås ner med två knytnävslag i ansiktet.
23.00 Renheten framför allt [53591]
 Dansk dokumentär från 2008.
23.55 Startsladden: Årets bästa kortfilm [3297355]
0.10 Kulturnyheterna (R) [3253911]
0.25 Skavlan (R) [9325973]
1.25 Nip/Tuck (R) [5153244]
2.10-7.00 SVT24 [45218485]

10.30 24 Direkt [70987510]
16.20 Leslie (R) [5625572]
16.50 Gudstjänst (R) [3755355]
17.35 Landet runt (R) [5844125]
18.20 Nyhetstecken [2878978]
18.30 Oddasat [81065]
18.45 Uutiset [769591]
19.00 Miljöbrott (R) [26336]
 Samhällsprogram. Del 2 av 3. Om hur tigern hotas av utrotning på grund av illegal jakt. Jakten är ofta organiserad. Tigterskinn och tigerben sälles för enorma summor pengar.
19.55 Rapport [2199626]
20.00 Vem vet mest? [6930]
 Frågesport. Rickard Olsson leder de tävlande genom SVT:s nya frågesport som kan handla om allt från ABBA till atomer. Programledare: Rickard Olsson. Även 1/2.
20.30 Harry - med pappa i köket [5201]
 Dansk matlagingsserie från 2007. Del 3. Harry är sex år gammal och vill bli kock, precis som sin pappa Carsten.
21.00 Kallt blod, heta känslor [90959]
 Naturserie från 2007. Del 4 av 5. Försedd med ansiktsmask visar David Attenborough hur en spottkobra skickar iväg sitt gift. Programledare: David Attenborough.
21.50 Badmästare Paul [7266084]
 Dramadokumentär från 2007. Det är det bästa jobb han någonsin haft. Alla älskar badvakten Paul. Han vet att de första tio sekunderna är kritiska. Av Jakob Lass.
22.00 Aktuellt [6794]
 Nyhetsmagasin.
22.30 Hockeykväll [5065]
 Hockeymagasin. Från studion i Stockholm med fokus på måndagskvällens matcher. Programledare: Marie Lehmann. Även 27/1.
23.00 Sportnytt [93862]
23.15 Regionala nyheter [2780355]
23.25 Rapport [1788688]
23.30 Merlin (R) [17201]
 Del 2 av 13. Camelot rustar för de årliga tornerspelet.
0.15 Schuberts salonger (R) [4363244]
1.15-2.00 Agenda (R) [3387244]
 Även 29/1.

7.30 Nanny [741626]
8.00 Spin city [742355]
8.30 Just shoot me [3788065]
8.55-9.50 Rachael Ray [6795881]
10.40 Top Model Australien (R) [1574930]
11.40 Oprah (R) [9945336]
12.30 Rachael Ray [1737571]
13.25 Just shoot me (R) [7352959]
13.50 Våra bästa år [3345794]
14.40 Oprah Winfrey show [6640336]
15.35 How I met your mother (R) [6754997]
16.00 Melrose Place [615862]
17.00 Top Model Australien [624510]
18.00 Hell's kitchen [635626]
 Amerikansk realityserie. Programledare: Gordon Ramsay.
19.00 How I met your mother [654591]
 Amerikansk komediserie. Det är äntligen dags för Marshalls och Lilys bröllop. Robin blir avbruten då han vill berätta en historia.
19.30 2 1/2 män [653862]
 Amerikansk komediserie.
20.00 2 1/2 män [650775]
 Amerikansk komediserie.
20.30 Sex and the city [659046]
 Amerikansk komediserie från 1998. Del 9 av 12.
21.00 Säsongstart: Design: Simon & Tomas [376336]
 Svenskt inredningsprogram från 2009. Småbarnsföräldrarna Joakim och Adrienne har en av Stockholms allra finaste våningar och stans kanske bästa utsikt. Så vad är problemet egentligen? Programledare: Simon Davies, Tomas Cederlund.
22.00 Lipstick jungle [365220]
 Amerikansk dramaserie från 2007. Del 3 av 7.
23.00 Prison break [356572]
0.00 Sex and the city (R) [424992]
0.30 Navy CIS [3720027]
1.25 2 1/2 män (R) [5538263]
1.55 2 1/2 män (R) [3771602]
2.25 Smallville [9190337]
3.15 Terminator: The Sarah Connor chronicles [3939244]
4.05 Mellan himmel och jord [9613824]
4.55-5.45 Hex [9616911]

6.05 Video zonkers [6804797]
6.50 Nyhetsmorgon [34118336]
11.00 Nyheterna [217143]
11.05 Efter tio [7492046]
12.00 Nyheterna [781404]
12.05 Efter tio, forts [929688]
12.45 Hem till gården [556930]
13.10 Hem till gården [8442715]
13.45 Nyhetskanalen [7214133]
14.00 Trav: Dagens rätt [566997]
14.30 Judys domstol [589292]
14.55 Judys domstol [518046]
15.25 Nyhetskanalen [4365355]
15.30 Små i stora världen [545404]
16.00 House (R) [4259862]
16.55 That '70s show (R) [6230133]
17.20 That '70s show (R) [656355]
17.55 Doctors [1721442]
18.55 Parkeringskriget [9275794]
19.20 Ken [638539]
19.30 Lokala nyheter [469684]
19.35 Lokalt väder [9369959]
19.40 Ekonominyheterna [8724607]
19.50 Vädret [8713591]
20.00 Nyheterna [658317]
20.30 Rookie vets [657688]
 Australisk dokumentärserie från 2006. Del 7 av 10.
21.00 Bonde söker fru - bröllopet [374978]
 Svensk reality från 2009.
22.00 Programstart: Advokaterna [363862]
 Svensk realityserie från 2009.
23.00 Nyheterna [184997]
23.25 Sporten [3985442]
23.35 Vädret [7733775]
23.38 Lokalt väder [307733775]
23.40 Californication [6118607]
0.10 Volvo Ocean Race - veckomagasinet [470331]
0.40 'Allå, 'allå, 'emliga armén [4099992]
1.15 Jordan, rättsläkare (R) [5560398]
2.15 Numbers (R) [3344621]
3.10 Ally McBeal (R) [2792824]
3.55 Hope & Faith (R) [9080114]
4.15 Tredje klotet från solen (R) [4000805]
4.40 This American life [9651756]
5.05 Nikolaj & Julie (R) [2970945]
5.55-6.00 Programstart: De överviktigas marsch (R) [3415756]

6.00-10.00 God morgon med A-laget
14.30 Pussel
14.48 Massor med mossa
 Blåslav.
14.57 En sång
 Noely: Älskade Bangladesh.
15.00 Lockie Leonard
15.25-15.29 Min syster och jag
 En norsk dramaserie.
16.55 Samtal på Strömsö
 Karin Ehrnrooth, general Adolf Ehrnrooths äldsta dotter, är gäst hos Stefan Jansson.
17.25 Tv-nytt
17.30 Närbild
 Aktualiteter från Svenskfinland.
18.00 BUU-klubben: Pussel
18.30 Äventyr på haven
 Dimma, regn och jättevägar.
19.00 Farlig fritid
 Programledare Klas Ingesson testar alkohömligare.
19.30 Tv-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Familjen Sommer
 Dansk dramaserie om läkarfamiljen Sommer.
21.00 Bettina på turné
 Dövtextning. Talkshow på svenska från Esbo och Ekenäs med det bästa från hösten 2008. Gäster bl a paralympiska mästaren David Lega, förlagschefen Barbro Teir, skådespelerskan Birgitta Ulfsson och deckarförfattaren Leif G. W. Persson.
21.38 5 minuter
21.45 Dok: Konstnären och tvillingarna
 Ett personligt porträtt av den excentriska konstnären Vanessa Beecroft under en vistelse i Sudan.
23.25 TV-nytt
23.35 Oddasat
 Textning till svenska och finska.
23.50 Peter Lund Madsen på bildningsresa
 Rasism. Berättelser om banbrytande händelser som ändrat människans livsvillkor.
0.10-0.28 Mönsterbrytarna
 Alla vill inte vandra längs färdigtrampade stigar. René Offersen är en av Danmarks mest framgångrika jurister.

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Barnprogrammet "Påfågel"

Vår barnprogramledare Wilma testar hur det är att jobba som massör. Programledare: Lise Kalén.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

5.30 Musik. **6.45-10.00 Gomorron.** Med Petra Dahlberg. **6.50 Beträktelse.** **6.55 Ålandsnytt.** **7.00 Aktuellt.** **7.30 Ålandsnytt** med sportnyheter. **8.00 Aktuellt.** **8.30 Ålandsnytt.** **9.00 Musikaletten.** **9.30 Ålandsnytt.** **9.45 Sagostunden.** **10.00-14.00 Mittpådan.** Med Tom Wiklund. **10.30 Ålandsnytt** med sportnyheter. **11.30 Ålandsnytt.** **11.40 Musik.** **12.00 Aktuellt.** **12.10 Musik.** **12.15-12.30 Kulturen.** **13.00 Ålandsnytt.** **13.03 Lyssnarnas 10 i topplista.** **14.00 Ålandsnytt.** **14.03 Lyssnarnas åländska önskemusik.** **15.00 Ålandsnytt.** **15.03 Pensionärstimmen.** Ett program producerat i samarbete med Mariehamns pensionärsförening. Sänds i repris på lördag kl 14.00. Med Rainer Johansson. **16.00 Aktuellt.** **16.15-17.45 Åland i dag.** Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Albin Dahlin. **16.30 Hallå Åland.** Lyssnarna får ringa, messa och mejla in sina åsikter och funderingar i valfria ämnen. Sänds i repris på söndag kl 16:15. **17.00 Ålandsnytt.** Sänds även kl 19:00. **17.45 Kulturen.** Repris. **18.00 Aktuellt.** **18.03 Ålandsnytt.** Sänds även kl 20:00. **18.06 Musik.** **18.10 Lyssnarnas 10 i topplista.** Repris från kl 13:03. **19.00 Ålandsnytt.** Repris från kl 17:00. **19.10 Åland i dag.** Repris från kl 16:15-17:00. **20.00 Ålandsnytt.** **20.03 Åland i dag.** **20.40-20.45 Beträktelse.**

Barnprogrammet "Påfågel"

kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

5.50 Morgonhjärta [44869539]
6.25 Ettans morgon-tv [85286539]
9.30 Ner på jorden (R) [8023065]
 Sarahs vän från Ghana kommer oväntat till Silverdale.
10.25 Doktor Kiminkinen [95005201]
11.00 Tv-nyheter [69779]
11.05 YLE News [4147881]
11.10 Läkarna på landet (R) [6834846]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [23510]
13.00 Tv-nyheter [32189]
13.05 Morgonettan [903794]
13.45 Arto Nyberg [7728688]
14.30 Läkarna [9794]
15.00 Tv-nyheter [86607]
15.05-15.49 Coronation Street [6743084].
15.55 Droppen [3895713]
16.00 A-zoom [1539]
16.30 Kungskonsumenten [5572]
17.00 Tv-nyheter [14442]
17.08 Läkarna på landet (R) [300372794]
 Jack får en tung uppgift som läkare när han måste ge Chloe och James dåliga nyheter.
18.00 Tv-nyheter och väder [7317]

18.30 Nyhetsläckan [5336]
19.00 Mannen och bilen: Zim [24607]
19.05 Prisma: Anabola steroider [840510]
20.00 Mot [775]
 Aktualitetsdokumentären MOT berättar sanna historier från Finland och utomlands på måndagskvällar.
20.30 Tv-nyheter och väder [56220]
20.55 Sportutran [2340930]
21.00 Hemmasalongen: Nyhetsredaktionen [39336]
 Under OS i München 1972 ställs Raija inför svåra val. Hon vill ha en fast anställning innan hon skaffar barn.
21.50 Kraftverk [9901775]
22.40 Tv-nyheter [9488268]
22.45 Prima [2501171]
 Tilltalande vuxenfrågor för alla som är nyfikna på livet.
23.30 Presidentens kansli [28046]
 Politisk satir.
23.45 Fjärrlinjen: Japans nya försvar [263607]
0.35 Nyhetsfönster [80445824]
4.00-5.55 Nyhetsfönster [6547805]

6.00 Tellus-frågesport [6776065]
6.50-7.56 Lilla tvåan [3097133]
7.56 Bali [107262794]
8.21 Poinzi [105848442]
8.36 Doktor Dogg: Doktor Doggs familj [108564171]
8.50 Djuren i mitt liv: Unga veterinärer [7984171]
9.20 Livscyklar [2407715]
9.50 Söderläge [9152648]
10.20 Hjärtan i brand [9558046]
10.45 Sagobrollop [1452997]
11.35 Supernanny [4641997]
12.20 Eurovision 2009: Kval 3 [3439997]
13.10 Den gamle räven [9407084]
14.10 Där har vi det [769997]
14.40 Ljuva Elisa [3241794]
15.30 Brevduvor i sikte [33220]
16.10 McLeods döttrar [5668862]
16.55 Norge runt [3906881]
17.00 Harry och dinosaurierna [28510]
17.21 Lilla tvåan [100814336]
18.00 Hälsningar från Finland [19862]
18.05 Kliniken [2589152]
18.50 Tv-nyheter [8873355]
19.00 Regionala nyheter [86959]

19.10 Sportrutan [7194201]
19.15 Tvåans vinterväder [7124442]
19.20 Vroom vroom [858084]
20.05 Stötfångaren via Norge [9054510]
 Norgeresan har hunnit till Trondheim, där man testkör en bil försedd med en mc-motor samt det lätta, eldrivna fordonet Twike.
20.20 Flygpoliser [693355]
20.50 Mögelfällan [223510]
21.20-21.45 Böle [850862]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [3575978]
22.05 Gränsen - The Border [5613607]
22.50 Tredje skiftet [2548084]
 Beskyddarna. Yokas och Bosco letar efter en försvunnen pojke som befars ha råkat i klorna på en sexbrottsling.
23.35 Pressklubben [3123442]
0.15 Dolt ord [6643718]
1.00 Tellus-frågesport [6671244]
2.00 Frågespel [2517350]
3.00 Dolt ord [2528466]
4.00 Sudoku [2537114]
5.00-6.00 Frågespel [2508602]

5.50 Aamusää [80873171]
6.25 Huomenta Suomi [13757107]
9.30 Mitä tänään syötäisiin? [3707572]
9.35 Känslor och dofter [5936423]
10.20 Emmerdale [5830143]
10.45 Emmerdale [6519171]
11.15 Ostoskanava [6655171]
12.15 Vem äldras värst? [1536713]
 Alla äldras vi, men en del äldras snabbare än andra. Till och med 70 procent av äldrandet orsakas av yttre faktorer, tex att röka, dricka för mycket eller sola för mycket.
12.40 Med David Rocco i Italien [849152]
 Män i svampskogen. En kanadensisk serie om David Rocco med italienskanadensiska rötter, som bor i Florens och älskar italiensk mat och kultur.
13.05 Bättre hem [6845602]
 Brightlingsea. Inredningsarkitekt Naomi Cleaver ger goda och enkla råd åt inredare och renoverare.
13.30 De vackra och de djärva [817133]
14.00 Huomenta Suomen par-

haat [982152]
14.25 Viihdeutiset [8213423]
14.30 2 1/2 män [826881]
15.00 L.A. Law [318666]
15.55 Power of 10 [4024959]
16.55 Uutiset [3840423]
17.00 De vackra och de djärva [272626]
17.25 Mitä tänään syötäisiin? [3838688]
17.30 Emmerdale [297355]
18.00 Emmerdale [298084]
18.30 Elixir [273775]
19.00 Seitsemän Uutiset [740442]
19.15 Kauppalehden talousutiset [361355]
19.25 Päivän Sää [8631171]
19.30 Dolda liv [927959]
20.00 Helppo elämä [564143]
21.00 Life [640423]
22.00 Kymmenen uutiset [558423]
22.20 Resultatutran [1770775]
22.30 Fringe - rajamailla [7655997]
23.35 Vihjeet hukassa [804539]
0.30 Selviyttyjä [9982911]
1.25 Repliikki [7240927]
2.25-5.50 MTV3 Chat [48762992]

” Kan inte nå öppna gamla hederliga Sabina igen?

SINGEL 40 +

debatt

Är det rätt att registrera ax-domäner som anspelar på pornografi?

Ja: 54 %
Nej: 46 %
488 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

Högre hamnavgift för utflaggarna

■ **”Företaget” Åland** måste se till att maximera ”kvartalsrapporterna” för aktieägarnas/medborgarnas bästa! Mitt resonnement är exakt vad företagsägare/ledare, i dag anser är rätt handlande.

”Företaget” Åland har 27.000 ”aktieägare” att respektera, det är alltså dags att vi för första gången, utnyttjar skatteundantaget för det som det var skapat för. Varför skulle vi, medborgare, annars accepterat att försakat de vi defacto fått gjort?

Höj hamngöringsavgifterna för utflaggarna så att de motsvarar det ekonomiska bortfallet för Åland!

Företagsfinansiering av detta, är givetvis att dra ner på aktieutdelningarna till rimliga nivåer.

De företag som inte tycker att det passar, kan driva sin verksamhet annorstädes, den fria marknaden är stor...i Östersjön. Finns det i dag ett ekonomiskt utrymme för företag att betala ut större delen, eller hela årsvinster i dividender, finns det garanterat plats för nya intressenter som har annan syn på heder och etik i sitt företagsägande.

Ska vi, samhället vara med och ”spela företagsledares

monopol”, alltså utan verklig-hetsbaserad empati, heder och moral, ska samhället givetvis spela på samma spelplan.

Här gäller det alltså med dagens företagsanda att mjölka allt som går att mjölkas. Det är dags att utnyttja ”företaget” Ålands skatteundantag, det är dags att visa vem som bestämmer, det är dags att visa att Åland värderar mänskliga rättigheter högst!

Höj alltså drastiskt hamngöringsavgifterna för alla utflaggare, då inser de vikten/värdet att inneha ynnesten att bära åländsk flagga i aktern.

Det är vi, alla i samhället och

inte 5% som bestämmer hur vår gemensamma ekonomiska fördelningspolitik ser ut!

Den tiden då företag kunde hota med att ”jaa, då flyttar vi utomlands” är för länge sedan borta, i och med dagens globalisering.

Faller ett företag bort i dag, kommer genast ett nytt att ta plats, tro inget annat, ty så fungerar företagsverksamheten.

Det kommer alltid att finnas människor som hellre vill vara arbetsgivare, oavsett om deras lön bara...blir 10 ggr högre än de anställdas!

Gerry Allgoode

Förslag. ”Höj alltså drastiskt hamngöringsavgifterna för alla utflaggare, då inser de vikten/värdet att inneha ynnesten att bära åländsk flagga i aktern.” skriver insändarskribenten. På arkivbilden monteras en landgång på kaj 4 i Mariehamns Västerhamn. Foto: ANDREAS DIENERT

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Det goda Havtorns teet får du gärna mer av – ring 0457 522 1728. Mvh **Sophy Design.**

■ Snälla du som tog min dunjacka av märket horse från Indigo lördagen den 17:e, lämna in den på Indigo. Du tjänade inte någonting av att ta den! **040.**

■ Om Matrischen lägger ner så är postservicen snart tillbaks i post-och tullhuset? **050.**

■ Nu när Ljunggrens lägger ner så kanske Kvambobutiken överlever? **050.**

■ Såvida färjorna tänker börja flagga svenskt, så borde rimligtvis både skattegräns och tax-free försvinna. Kanske dags att våra politiker vaknar och börjar agera nu! **040.**

■ Vi måste ha Nomy till Rockoff!!! **0457.**

■ Är det någon som sett en röd-svart-vit fläckig katt ”Selma”? Borta från Hantverkargatan ring **0405457995.**

■ Silverring upphittad på Baltichallen förra lördagen. Återfås mot beskrivning. **04573531177.**

■ Nomy till RockOff! **0457.**

■ Lördag underkylt regn, söndag ännu mera isgata men det är ju helg så då kan man ju inga sanda. Tur att dom inte resonerar likadant på akuten. Benbroten får vänta till måndag. **0457.**

■ Du som knyckte bl.a rosa linnet från Bettans bod bord 30 borde skämmas. Ni var iaktagna, råkade se er då ni kom ut från wc, men ni var snabba på att försvinna ut. E.G. Man blir inte glad av sånt. **040.**

■ Hej ni kan väl ta hit Robin B och Johan P till Köpmanmassan:-) **0457.**

■ Är det någon som vet var Bubb-lans kvällsspyssel (Pussel Familjen), håller till? **BE.**

■ Killen som hittade min utelampa han är guld värd. Tackde e på Bastuvägen. **040.**

■ Colorados är tammefan bäst! Lelle du kan fan sjunga vad som helst och de låter som original! **0457.**

■ Undrar om Finnairs piloter har en plan nu när dom varslar om strejk? H från **pilotfall?**

■ Får väl förtydliga för att komma med. Alltså: det som gör promenaden roligare är trevligt sällskap. ”Gubben”.

■ Larz Kristerz till Rockoff! **0457.**

■ Åländska politiker. Stoppa tax-free försäljningen nu. **0457.**

■ BRA! Två handikapp parkeringsplatser vid sidan av entren vid Baltichallen! DÅLIGT! Motorfordon får ej köra fram till hallen från stora parkeringen! **040.**

■ Till 0457. Du bör nog gå om bilskolan nu eftersom du skriver att man ska slå av heljuss för fotgängare. Det står klart och tydligt att man inte behöver blända av för fotgängare i boken. Däremot exempelvis en cyklist ska man blända av för. Då klassas det som fordon. Hälsn. **Gör om och lär dig rätt före felaktiga uttalanden.**

■ Varför skrapas gång- och cykelvägen i Lemland endast mellan Söderby och Rörstorp? Det behövs minst lika mycket i Granboda och Rörstorp. Varför görs det inte? **040.**

■ Till argisint djurvän. Anmäl hundägaren för hundarnas skull. Djur ska inte behandlas på det viset. **0457.**

■ Gammalt fett ska brännas på ”nytt” gym! **050.**

■ Vad är bättre för Lumparland – marina eller inflyttning? Fråga Lemland! **0457.**

■ Du tjej som stal en ny topp och förmodligen en väska till från bord 30 b för en vecka sen på Bettans bod. Jag vet vem du är och kommer att slita den av dig när jag ser dig eller du kan betala 14 E. Det är upp till dig. Hälsar **Sur.**

■ Finns de fler än jag som tröttnat på att trängas på Arken med mer eller mindre fulla 20-åringar, det finns inte plats att dansa ens om man som jag inte trivs i restaurangen (Varför inte fixa om där så de blir lite trevligare?) Kan inte nå öppna gamla hederliga Sabina igen?, så vi som är över 30 och 40 också får chans att dansa och umgås. Har du något annat förslag på var man kan träffas och umgås utan att vara full så hör av dig till: **Singel 40 + Nyan** har mitt nr.

■ Vi har nattpäron och bananer i pyjamas! H från **fruktansvärt.**

■ En person blir hotad med kniv i Knivsta läser jag! **0457.**

■ En man slog en yngling med en kaffekopp! Det kan kalla för en kaffetår! **0457.**

■ Julboken tror på Merja Renvall! **Julboken.**

■ Eller som den prostituerade sa, jag måste få en förändring i mitt liv, ska börja ligga lågt! **050.**

■ Fy för den som körde över katten i Krokklund på fredagskvällen!! Du kan inte ha stannat eftersom jag hittade den pinandes mitt på körbanan, alldeles nedblodad och svårt att andas. Det är såna som du, som borde få lida! Du verkar körd som människa i alla fall. Finner inga ord för såna som dej! **Sann djurvän.**

■ Nej. Jag vill ha Joakim Hillson till Rock off! **0457.**

■ Apropå närande och tärande. Vi har varit gynnade under de senaste åren. Klumpsumman har varit som klippt och skuren för oss. Vad händer nu när vi själva skall försöka få finanserna att gå ihop. Jo stora skälvan av våra politiker. Var finns konsensus. **Realist.**

■ Hej! Jag vill bara säga att Tommy Holm är härligaste rockstjärnan i hela Åland!:-) **Liz.**

■ Är det inte dax att slippa spritundantaget för icke åländska färjor? **040.**

■ Att beskylla allt elände på Eckerö:s VD är rätt så patetiskt. Björn.B:s uppgift så som VD är att verkställa styrelsens beslut. Det är nog då styrelsen som i första hand skall stå i ”skamvrån” om dom nu gjort nåt fel, för det är ju deras främsta uppgift från aktieägarnas intresse att bedriva rederiet så ekonomiskt bra som möjligt. Det är politikerna som har det slutliga ansvaret ifall Birka Paradise fortsättningsvis har åländska flaggan i aktern. **040.**

■ Borde inte Eckerös aktieägare börja ifrågasätta Björns ledarskap innan allt går åt pipsvängen och man måste sälja bort flaggskeppet Paradise, fast när man hör Björn uttala sej är det alltid styrelsens beslut, han bara förmedlar, skitsnack!, gör något nu! **0457.**

■ Sen Eckerö tog över är det nu 18 stycken som slutat på kontoret. Några till är sjukskrivna och resten mår dåligt av Birkas kontorspersonal, utstuderad mobbing är det. Borde inte arbetsinspektör börja titta in snart. **0457.**

■ Om näringslivet och sjöfarten skall finnas kvar på Åland, så måste nog Johan Dahlman lämna alla sina förtroendeuppdrag. **040.**

■ I och med sammanslagningen av Eckerö och Birka pratades det om naturliga avgångar och tänk vad ni fick rätt. Personal tycks ju gå frivilligt på löpande band från det sjunkande skeppet. Synd bara all kompetens ni tappar. Men som om ni skulle bry er. Ni har ju fixar-Björn! :-@ **040.**

■ Bra gjort Johan Dahlman. Nu får bakåsträvarna som inte får Godby golf att bli nånting betalt för gammal ost. Så skall ett samhällsmaskineri dras. Mera utflaggat. **0457.**

■ Hej du gulliga mörka kvinna jag såg i Emmaus butik i torsdags em, kan våra ögon mötas där igen? **040.**

■ Bra Gun-Mari du tycks vara den enda i libbarna med personligt mod. Fortsätt med det! **0457.**

■ Jag har just läst Gun-Mari Lindholms tal, vad är problemet? Det är ju hur bra som helst! **Ålänning.**

Dagens MMS-bild

■ Min idol. Från 0457.

■ Angående kritiken av G-M Lindholm. Får man inte som representant för ålänningarna säga som det är? För det enda goda som jag ser det med EU är EMU. Önskar en liberal kommentar. Nämn 1 sak som blivit bättre med Eu. **Kow.**

■ Då har då Åland och vi ålänningar igen begåvats med ett ordentligt klavertramp, och inte vilket som helst. Vad lagtingets vicetalmän, tänker, tycker och ondgör sig över hemma vid sitt eget köksbord betyder inte att hennes åsikter där överensstämmer med alla andra ålänningars. Hur aringslös får en representant från Ålands Lagting vara, på officiellt uppdrag och föra ålänningarnas talan, att medges uttala sig utan att någon knäpper henne ordentligt på fingrarna? Lagtingets Talman har som vanligt inte det kurage som erfordras, utan sysslar hellre med sin hukarolitik. Var finns det en ryggrad i lagtinget med sunt förnuft? Vilken fornuftig människa inbillar sig att slika uttalanden befrämjar förståelsen i Finland, och eventuella fördomar om Åland och ålänningarna, när en representant för ålands Lagting häver ur sig sådana grodor? En snabb Gallup i Helsingfors ger snabbt svaret vad en fastlåst tycker bättre om: Ålänningarna i gemen eller något annat här existerande? Men euron duger utmärkt! Tror någon att de har förståelse för att finska föräldrars barn, boende i Sverige, och där får finskundervisning i förskolan det på Åland är förbjudet?? **Ålänning.**

HÄLGE

ZITS

”På åtta år har Bush raserat budgetöverskottet som han ärvt av Clinton, och nästan fördubblat USAs utlandsskuld. TAPANI RITAMÄKI, NY TID

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Inpass Jan Kronholm

Tobaksspinnaren

Undrar just vad morbror Valter skulle ha tyckt? Under de senaste månadernas upphetsade snusdiskussioner har jag ganska ofta tänkt på min äldsta morbror som hela sitt yrkesverksamma liv jobbade på Strengbergs tobaksfabrik i Jakobstad.

Morbror Valter var tobaksspinnare, den sista i sitt skrå i hela landet. När han gick i pension någon gång på sextioalet var det slut med det hantverksyrket. Och med en hel epok. När Strengbergs grundades år 1762 var det nämligen just som ett tobaksspinneri och så skulle det fortsätta ända mot mitten av 1800-talet när småningom cigarrer och ännu senare cigarettor tillkom.

En tobaksspinnare spann tobaksbladen till långa flåtor som sedan skars av i lämpliga bitar till tuggtobak. Pickanell kallas den typen av tuggtobak också. I gamla westernfilmer kan man ofta se cowboysarna bita av tobaksflåtor.

Sin smak fick pickanellen av de såser som användes. Lite hemlighetsmakeri var det nog kring blandningarna men jag kommer i håg att morbror Valter någon gång nämnde olika kryddor, turkisk peppar och sådant. Och så naturligtvis lakrits. Vi som växte upp under efterkrigstiden var ju inte bortskämda med sötsaker och man sade inte nej när man någon gång fick lite lakrits från tobaksfabriken. "Fabrikslakrits", hette det i Jakobstad. Den var stenhård och hartsliknande men dög att suga på.

Om jag nu minns rätt så jobbade morbror Valter mer än femtio år på tobaksfabriken. Det var ju under en tid när det var vanligt att man började som lärling och sedan stegvis utvecklades till hantverksskicklig yrkesman. Och att spinna tobak var ett i högsta grad krävande hantverksyrke. Lite som att rulla cigarrer.

Men tuggtobaken var på nedåtgående och en enda tobaksspinnare kunde på sextioalet hålla landets tobakstuggare med pickanell.

Ja, vad skulle morbror Valter ha sagt om dagens snusdebatt? Inte vet jag men jag skulle gissa att han inte skulle ha hetsat upp sig så värst mycket. Kanske skulle han ha tyckt att det var lite överdrivet med snushysterin och att till och med stora rederier trixar med att byta flagg bara för att hålla sig väl med snushamstrarna.

Trots sitt långa yrkesliv med tobak – eller kanske just därför – såg jag aldrig att morbror Valter skulle ha tänkt en cigarett. Inte använde han – så vitt jag vet – sin pickanell heller och jag kan inte föreställa mig honom med snusgröt under en svällande överläpp. Inte ens Strengbergs Stjärnsnus.

Swedish Match blev den sista som tog över Strengbergs. Inte för att rädda den ärevördiga fabriken utan för att komma över vissa eftertraktade cigarr- och cigarillmärken, sågs det. Swedish Match, arvtagaren till Svenska Tobaksmonopolet som vid tiden för första världskriget hade stoppat Strengbergs alltför framgångsrika filialfabrik i Härnösand...

Hösten 1998 bommade man igen i Jakobstad och flyttade tillverknigen – till Belgien.

Vill sluta med olaglig försäljning av snus?

Åländsk. Än så länge har Birka Paradise Ålands flagga i aktern och Mariehamn som hemhamn. Men en ändring är på gång. Frågan är vem som överhuvudtaget - utom EU - har möjlighet att stoppa en eventuell utflaggning? Hur mycket pengar handlar det om för att ändra utvecklingen? Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Det är för att kunna sälja snus som Birka Paradise är på väg att flaggas ut. Sälja snus på laglig väg. För försäljning har det varit hela tiden, enligt vad det berättas.

Det här kunde bli något av "favorit i repris" men med mardröm i stället för favorit. För nästan på dagen ett år sedan behandlades samma fråga här på ledarplats. Då hade Rederi ab Eckerö beslutat om flaggbyte på ms Eckerö och ett flaggbyte på Birka Paradise "låg hotande nära".

Vad har hänt sedan dess? Inte så mycket, det är väl därför som hotet om Paradise är på väg att bli verklighet. En ny och bättre lag om tonnageskatt dröjer, en lag som skulle vara bra för rederierna men mindre bra för de kommuner som bär upp skatt.

Och i den mån någon hade hoppats på bemanningsstöd för svenska medborgare på finskflaggade fartyg så har inte heller det blivit av.

Det som hände före beslutet om utflaggningen av Eckerö var totalförbudet mot att sälja snus ombord på allt utom svenskflaggade fartyg. Det var där den långa kampen fördes och där lagtinget till slut gick med på förbud för att undvika EU-böter i miljonklassen.

Men försäljningen upphörde ingalunda. Den lades om. Alla passagerarfartyg mellan Åland och Sverige har sålt snus, men där det har varit förbjudet har man begränsat sig till att sälja på svenskt vatten på väg mot svensk hamn.

Om man ser till Birka Paradise så är det antagligen inte fel att anta att den största delen av passagerarna ombord kommer från Sverige. Har de behov av att köpa ut 10 stockar snus när

de går ombord? Knappast. Däremot kan de köpa snuset när de går i land. Så försäljningen kan inte öka mer än marginellt vid ett flaggbyte. Den stora skillnaden är naturligtvis att snuset kan säljas fullt lagligt om flaggan är svensk.

Vad annat kan spela in?

Sjöfartsstödet är ungefär detsamma. Eventuellt är bemanningskostnaderna något lägre under svensk flagg; högre pensionsålder, sämre förmåner, ingen procent på försäljningen. Hur mycket det gör i pengar vet rederierna, men behöver inte nödvändigtvis gå ut med uppgifterna.

Vi kan utgå ifrån att ett rederi inte byter flagga om det inte för med sig fördelar av något slag, fördelar som uppväger besväret. Det man nu nämner är också kronkursen, men den kan ändra.

Däremot vet vi med säkerhet att en utflaggning drabbar Åland.

Utflaggningen av Eckerö beräknades för ett år sedan innebära 450.000 euro i utebliven kommunalskatt och 310.000 i statsskatt. Då betecknades det som "närmast en katastrof" om också Paradise skulle flaggas ut. Det kan röra sig inemot en miljon som faller bort i form av kommunalskatt.

Till det kan man bland annat lägga alla de pensionsinbetalningar, som flyttas över från Alandiabolagen till något pensionsförsäkringsbolag i Sverige. Det handlar inte om några små summor.

Och när utflaggningen väl är genomförd och någon av de gamla ombord är mogen att gå i pension, då kommer inte efterträdaren från Åland. Arbetsplatserna ombord övertas efter hand av svenskar.

Det här har inget med nationalism att göra, utan handlar helt om pengar. En ålänning på ett svenskflaggat fartyg betalar 15 procent i skatt till Sverige. Resten, om det blir något efter alla avdrag, betalas på Åland. Koppla ihop det med att sjöfartsstödet innebär att rederiet får behålla de skatter och avgifter som dras på de ombordanställdas löner. En svensk som betalar 30 procent i skatt ger mer klirr i kassan än en ålänning som betalar 15. Så vem anställer rederiet?

Utflaggning är en på alla sätt dålig affär för samhället. Och en halvtaskig för de anställda. Men det är svårt att se att någon lokal aktör kan göra speciellt mycket för att stoppa processen, om det är en process på gång.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetsstips: Ring, skicka SMS
eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten
tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga
tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl
8.30-16.15.
REDAKTIONEN
**Chefredaktör & ansvarig
utgivare:** Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annoser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmateriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45 1)	ÅBO → 07.00/08.15 → 19.15/20.15	M:HAMN → 13.35 → 00.40 L	M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	STOCKHOLM → 09.30 /17.00 → 18.15 /19.15 → 06.10 /07.10	M:HAMN → 23.45 → 02.40 L → 13.35
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15	L = Långnäs		

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras

1) 23.1 Silja Europa avg. kl 14.20 från Långnäs
24.1 och 25.1 Silja Europa avg. kl 13.45 från Långnäs

www.tallinksilja.fi

SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lna/msa)

TALLINK Check-in senast 30 min. före avgång

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 → 04.50 - 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid lna/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 8.4.2009

Rosella måndag-torsdag			Rosella söndag		
M:hamn	Kapellskär	Stockholm	M:hamn	Kapellskär	Stockholm
08.00	→	09.15 ca 10.45 C	12.00	→	13.15 ca 14.45 C
16.00	→	17.30 ca 19.00 C	18.30	→	19.30 ca 21.00 C
15.30	←	12.00 10.10 C	17.30	←	14.00 12.10 C
22.00	←	19.00 17.10 C	23.00	←	20.00 18.10 C

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg.
*Söndagar från 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

Åland-Stockholm dagligen		Åland-Finland dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO/H:FORS
01.10 L	→ 06.30	03.30 L	→ 07.35 Åbo
04.35 M	→ 09.40	14.25 M	→ 19.50 Åbo
09.55 1) M	→ 15.30	23.45 M	→ 10.00 Hel
14.25 M	→ 18.55	14.10 M	← 08.45 Åbo
14.10 M	← 07.45	01.00 L	← 21.00 Åbo
23.35 M	← 16.45	04.25 M	← 17.30 Hel
07.45 M	← 18.00 1)		
03.20 L	← 20.10		

M: Mariehamn
L = Långnäs

1) Reservation för charteravgång.
Kontakta vår resebutik för information.
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

Nöjeskruss på M/S Eckerö i vinter!

Fredagar och lördagar kl. 18.30 (buss från Mariehamn kl. 17.30). **Pris 30 euro** inkl. buss Mariehamn-Eckerö och båttresa t/r, 2-rätters à la carte samt underhållning.

Turlista t.o.m. 30/4 2009 (lokala tider)

Från Eckerö alla dagar kl. 13.30 och kl. 18.30, fredagar-måndagar även kl. 8.30
Från Grisslehamn alla dagar kl. 10.00 och kl. 15.00, torsdagar-söndagar även kl. 20.00
Extraturer från Eckerö: 17-19/2 kl. 8.30, samt 9/4 och 14/4 kl. 8.30
Extraturer från Grisslehamn: 16-18/2 kl. 20.00, samt 8/4 och 13/4 kl. 20.00

Bussinformation: Anslutningsbuss till Cityterminalen i Stockholm vid alla båtankomster. Från Cityterminalen 2 h 15 min innan båtavgång. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- och 15-turen.
Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar M:hamn Sthlm
10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn
Sönd-Onsd 18:00 → 02:00
Torsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE
Bokning tel 28 040 www.birka.se

Fem-dygns-prognos nyan.ax

MÅNDAG 26 JANUARI 2009

dagens ålänning | vädret | dagens rätt

"Vi har gjort Föglö lite säkrare"

Christer Nordberg från Lemland blir Dagens ålänning när han tillsammans med en kollega sitter i firmabilen och väntar på att Föglöfärjan ska lägga till vid Överö.

Eftersom det står Mariehamns telefon på er bil antar jag att ni varit till Föglö i arbetets tecken. Stämmer det?

- Jo, vi har varit och gjort Föglö lite säkrare, säger Christer Nordberg och skrattar.

- Vi har installerat brandlarmet på Enigheten i dag. Det är vi som ser till att det blir finns kontakt mellan fastigheten där larmet finns och alarmcentralen.

Har du jobbat länge i telefonbranschen?

- Sedan 1979. Jag är egentligen starkströmselektriker, men det fanns inte jobb i den branschen då, så det blev det här i stället.

Vad gör du på fritiden?

- Jag är lite av en naturmänniska som gillar att vara ute i skogen. Jag brukar fiska med

Väntar på Föglöfärjan. Dagens ålänning Christer Nordberg har varit till Föglö för att installera ett brandalarm.

Foto: ERKKI SANTAMALA

nät för husbehov.

Har du fått någon fisk?

- Nja, nu väntar jag på att isen ska lägga så jag kan ha nät under isen.

Vad gör du i skogen? Jagar du?

- Nej, det blir nog mer promenader. Vi har vedeldning så genom att gå i skogen går det att

hålla koll på eventuella stormfällan och sådant som man bör ta vara på.

Vem får din Dagens ålänning-hälsning?

- Jag hälsar till alla jobbkompisar och till sambon Kira.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Måndag

Stockholm +1/-1, 0,5m
Åbo -1/-2, 0,4m
Helsingfors +1, 0,2m
Jomala +1, 0,4m
Åbo +1, 0,2m

Tisdag

Stockholm +0/-3, 0,2m
Åbo +0/-2, 0,1m
Helsingfors +1, 0,4m
Jomala +1, 0,2m

Onsdag

Stockholm -1/-2, 0,6m
Åbo +0/-3, 0,8m
Helsingfors +1, 0,6m
Jomala +1, 0,8m

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+1	☁
Åbo	-0	☁
Helsingfors	+1	☁
Stockholm	+3	☁

Max/min temp. 18.1 - 25.1. klo 8

	max. datum	min. datum
Jomala	+1,9 21.1.	-1,1 24.1.
Åbo	+1,4 21.1.	-6,5 24.1.
H:fors	+2,3 21.1.	-8,2 24.1.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+4	☁
Åbo	+3	☁
Helsingfors	+3	☁

Utomlands i går

	temp.	moln.
Köpenhamn	+3	☁
Oslo	+2	☁
Bryssel	+5	☁
Moskva	+0	☁
London	+7	☁
Paris	+6	☁

Vattenståndet i går kl 14

Åbo -8 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	9:09	16:36
Helsingfors	8:50	16:15
Stockholm	8:13	15:48

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

Vintergryta

8-10 potatisar, ca 800 g
4 morötter, ca 400 g
3 dl vatten
1 tsk salt
1 krm peppar
300 g vitkål
300 g basturökt skinka
1 msk olja
1 tsk salt
1 krm peppar
1 knippa persilja

Skala och skär potatis och morötter i tärningar, strimla kålen fint. Lägg allt i en gryta med vatten salt och peppar och koka 10-15 minuter. Skär skinkan i tunna strimlor och lägg i. Koka ytterligare några minuter tills allt är mjukt och köttet hett. Strö över rikligt med hackad persilja och servera gärna med en klick gräddfil smaksatt med fransk senap, bröd och ost.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

MALET KÖTT

630 kg

Gäller mån-lör

MATHIS

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

BILREPARATIONER

- Hjulinställningar
- Besiktning-kontroller
- Ombesörjer besiktning
- Service

TAGES

BIL & MOTOR

Fabriksg. 4. Tel 19 805, 0400 825 929

PLÅTSLAGERI KLINGBERGS

Södersundavägen 185, 22150 Jomala

Vi lagerför Ålands största utbud av SNÖRASSKYDD & HÄNGRÄNNOR

Verkstad & försäljning
Öppet vardagar 8.00-16.30 tel 31 990

TEBOIL

Vi rear ut alla VINTERDÄCK

i lager -35%

5-poäng!

BilMacken
Strandgatan 1, Tel: 12 620
vard. 07.30-21.00, lörd-sönd 09.00-18.00

- Välkomna -

VISUELL FÖRVIRRING
21.1-1.3

LUNCHGUIDNING
Tisdag 27.1 kl. 12

MÖTEN KRING KONST
Tisdag 27.1 kl. 18
verksamhetsledare
Magdalena Holm, Pro Artibus,
presenterar utställningen.

Välkommen!

ÅLANDS KONSTMUSEUM

STOPPA KNARKET VID GRÄNSEN

RING IN TIPS
0800 14600

Samtalet är gratis
Du får gärna ringa anonymt

TULLEN

TeleButiken Mariehamns Telefon Ab

T700

Ta snygga bilder med 3.2 megapixelkameran. Låt alla höra musiken via den inbyggda stereohögtalaren.

Med T700 har du nära till nöjen, minneskortet på 512 MB har gott om plats för alla dina favoritlåtar och videoklipp.

Sony Ericsson

- med inbyggd kamera
- stereohögtalare
- fotolampa
- HSDPA nedladdningshastighet
- X-Pict Story

245€

Storgatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax Mån-fre 08-17 lördagsöppet 11-15

FOTO Framkalla dina digitala bilder enkelt via www.fotoplus.ax eller i kioskerna på Torggatan | tel: 14200 **FOTO**